

Jegyzőkönyvi kivonat

Tiszaöldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. április 27-én tartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből

Tiszaöldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 231/2017. (IV.27.) határozata

a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó beszámoló
elfogadásáról

1. Tiszaöldvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámolót a mellékelt tartalommal elfogadja.
2. Tiszaöldvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete a beszámoló alapján megállapítja, hogy a városban végzett gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátása a jogszabályok szerint, megfelelő színvonalon történik.
3. Erről értesülnek
 1. Tiszaöldvár Város Polgármestere – Helyben,
 2. Tiszaöldvár Város Önkormányzatának Jegyzője – Helyben,
 3. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya (a Szervezési és Igazgatási Osztály útján)
 4. Polgármesteri Hivatal Szervezési és Igazgatási Osztálya – Helyben,
 5. Egyesített Szociális Intézmény Vezetője – Helyben
 6. A beszámolóban megjelölt intézmények vezetői

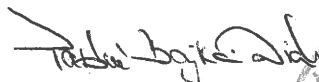
K.m.f.

Hegedűs István
polgármester sk.

Hajós Attiláné dr. Szlama Katalin
címzetes főjegyző sk.

A kivonat hitelül:

Tiszaöldvár, 2017. április 27.

Patóné Bajkai Diána
jegyzőkönyvvezető

BESZÁMOLÓ

TISZAFÖLDVÁR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉSE A 2016. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL

2017. április

A beszámolót összeállította, és szerkesztette:

*Papp Ildikó
Telek Margareta*

Szabó Lőrinc:
Ima a gyermekekért

*Fák, csillagok, állatok és kövek
szeressétek a gyermekeimet.*

*Ha messze voltak tőlem, azalatt
eddig is rátok bíztam sorsukat.*

*Énhozzám mindig csak jók voltatok,
szeressétek őket, ha meghalok.*

*Tél, tavasz, nyár, ősz, folyók, ligetek,
szeressétek a gyermekeimet.*

*Te, homokos, köves, aszfaltos út,
vezesd okosan a lányt, a fiút.*

*Csókkold helyettem, szél, az arcukat,
fű, kő, légy párna a fejük alatt.*

*Kínáld őket gyümölcscsel, almafa,
tanítsd őket csillagos éjszaka.*

*Tanítsd, melegesd te is, drága nap,
csempészd zsebükbe titkos aranyad.*

*S ti mind, élő és holt anyagok,
tanítsátok őket, felhők, sasok,
Vad villámok, jó hangyák, kis csigák,
vigyázz rájuk, hatalmas világ.*

*Az ember gonosz, benne nem bízom,
De tűz, víz, ég, s föld igaz rokonom.*

*Igaz rokon, hozzátok fordulok,
tűz, víz, ég s föld leszek, ha meghalok;
Tűz, víz, ég és föld s minden istenek:
szeressétek, akiket szeretek.*

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	1
1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA.....	3
2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA.....	4
2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.....	5
2.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	6
2.4. Rendkívüli települési támogatás.....	7
2.5. Helyi közlekedési támogatás	8
2.6. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok	8
3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA.....	12
4. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMCHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ÉS HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAI, A MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA	26
5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN	26
5.1. A jelenlegi legsúlyosabb gyermekvédelmi, gyermekjóléti problémák Tiszaföldváron a jelzőrendszer tapasztalatai alapján	26
5.2. A problémák alapján meghatározott legfontosabb célok, eszközök azok megoldására és javaslatok a jövőre vonatkozóan	35
6. BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA, VALAMINT A GYERMEKKORÚ ÉS A FIATALKORÚ BŰNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK AZ ÁLTALUK ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMÁNAK, A BŰNELKÖVETÉS OKAINAK BEMUTATÁSA.....	38
6.1. Tiszaföldvár Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója.....	38
6.2. Tapasztalatok a fiatalkori és gyermekkori bűnelkövetésről.....	40
6.3. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Pártfogó Felügyelői Szolgálatának 2016. évi tapasztalatai.....	43
7. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS, A CIVIL SZERVEZETEK RÉSZVÉTELE A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSOK ELLÁTÁSÁBAN	46

BEVEZETÉS

Ha a gyermek nem kap szeretetet, elismerést, biztonságot akkor annak lezáratlan feszültsége egész életét végig kísérheti. Ha olyasmit él át, ami számára túl szokatlan, félelmetes vagy érthetetlen, és az addig bevált eszközeivel mindez nem kezelhető – akkor is kezd velük valamit: valamilyen tünetté formálja. Soha ne felejtjük el, hogy a gyermekkor egyszeri és megismételhetetlen. Ami gyermekkorban történik velünk, élethossziglan velünk marad, és kihatással van életünkre, kapcsolatainkra, önértékelésünkre, önbecsülésünkre és arra is, hogyan látjuk a világot és hogyan érezzük magunkat a világban.

A gyermekvédelem elmélete sokáig konkrét formát nem öltött. A nevelés és az oktatás (fő szinterei a család és az iskola), és annak tartalma volt az, mely ezt a funkciókat betöltötte. A gyerekek szerepe napjainkra és napjainkban fontos kérdés lett. A társadalmak rájöttek arra, hogy védeni, óvni kell őket.

A gyermekvédelem elméleti megközelítésben történeti-társadalmi meghatározottságú és szerveződésű összetett segítő tevékenység, amely arra irányul, hogy az adott társadalom gyermek- és ifjúsági korának tekintett népessége kielégítse az élete fenntartásához és társadalmi érvényesüléséhez nélkülözhetetlen szükségleteit. A gyermekvédelem hatáskörébe –tágabb értelemben- lényegében beletartozik a gyermek születésétől felnőtté válásig minden, ami az ő érdekében vele és körülötte, a családban, az óvodában, az iskolában, a munkahelyen, a társadalom bármely területén történik.

Hatályos gyermekvédelmi törvényünk, a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 1997. november 1-jén lépett hatályba. A törvény meghatározza a gyermekek lapvető jogait, és azok érvényesítési garanciát, a gyermekvédelem gondoskodás egyes formáit, fő szabályait, és a gyámügyi igazgatás szervezetét. 96. § (6) bekezdésében szabályozza továbbá a települési önkormányzat azon kötelezettségét mely szerint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31. napjáig átfogó értékelést készít.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 170/A. §-a, illetve a 10. számú melléklete tartalmazza az átfogó értékelés tartalmi követelményeit, melyek a beszámoló elkészítésekor hatályos normaszöveg értelmében a következők:

- A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
- Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, továbbá gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
 - Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
 - A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
 - A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogreprevenció stb.).

A beszámoló a Gyer-ben meghatározott tartalmi követelmények szerint épül fel. A minél átfogóbb beszámoló elkészítése érdekében megkerestük a gyermekvédelmi jelző rendszer tagjait is. A beszámoló elkészítésében aktívan közreműködtek az alábbi intézmények, szervezetek vezetői, munkatársai:

- Városi Bölcsőde
- Vadárvácska Óvoda
- Belterületi Óvoda
- Homoki Óvoda
- Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola
- Kossuth Lajos Általános Iskola
- Homoki Általános Iskola
- Révay György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium
- Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakközépiskola és Kollégium
- Egyesített Szociális Intézmény Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Kunszentmártoni Rendőrkapitányság
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Igazságügyi Osztály
- Városi Könyvtár
- Városi Művelődési Ház
- Védőnői Szolgálat
- Római Katolikus Plébánia Tiszaföldvár
- Tiszaföldvári Polgármesteri Hivatal

A 2016-os év adatain és tapasztalatain kívül a beszámoló felvázolja a korábbi és a várható tendenciákat, és megoldási alternatívákat is igyekszik felmutatni a felmerült problémák kezelésére.

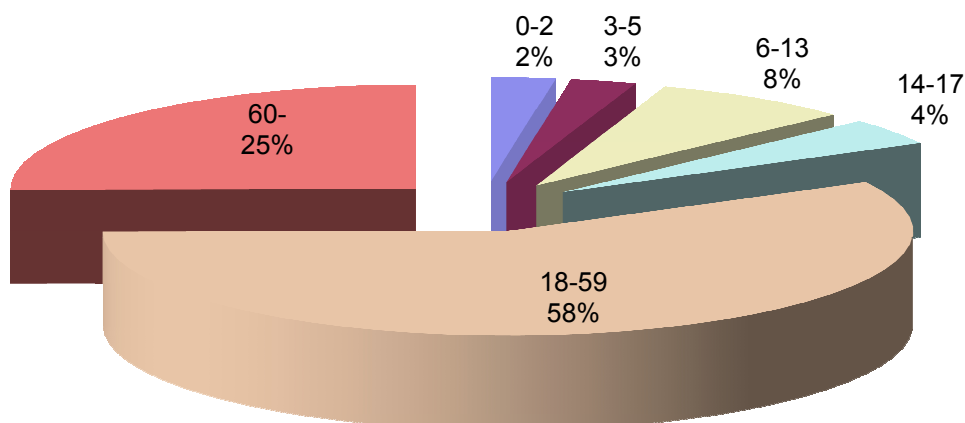
1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A 0-18 ÉVES KOROSZTÁLY ADATAIRA

A hivatalos adatok szerint Tiszaföldvár állandó népességszáma a 2016. december 31-i állapotnak megfelelően: 11.085 fő. Ez az előző évekhez hasonlóan csökkenő tendenciát mutat. A 2015. évhez képest a település állandó lakosságának száma 52 fővel csökkent.

A település állandó népességszámának korcsoportos bontása az alábbiak szerint alakult:

életkor	férfi	nő	összesen
0 - 2	135	146	281
3 - 5	151	139	290
6 - 13	465	418	883
14 - 17	247	209	456
18 - 59	3307	3083	6390
60 -	1111	1674	2785
Összesen:	5416	5669	11085

Életkor szerinti megoszlás

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BIZTOSÍTÁSA

A Gyvt. határozza meg a gyermekek védelmének rendszerét, és egyidejűleg felhatalmazza a települési önkormányzatot a rendeletalkotásra, mely szabályozza az önkormányzat által pénzben és természetben biztosított gyermekvédelmi ellátások formáit, feltételeit, azok igénybevételének és érvényesítésének módját, szervezeti kereteit, az eljárási és jogosultsági szabályokat, valamint a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásokat.

A Gyvt. szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásnak megállapítása,
- a védelembe vétel,
- a családbafogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése,
- megelőző pártfogás elrendelése.

Tiszaföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 17/2013. (VIII.02.) önkormányzati rendeletében szabályozta a hatáskörébe tartozó pénzbeli és természetbeni ellátások valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások részletes szabályait.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

2006. január 1-től került bevezetésre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, melyet a Gyvt. és Gyer. szabályoz.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, természetbeni támogatásra (Erzsébet-utalvány), valamint külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Természetbeni támogatás (Erzsébet-utalvány) 2016. évi támogatási adatai		
Támogatás időpontja	Támogatásban részesülők száma	Támogatás összege
Augusztus	752 gyermek	4.361.600,-Ft
November	720 gyermek	4.176.000,-Ft

A kedvezményre való jogosultságot a gyermeket gondozó család egy főre jutó jövedelme, valamint vagyoni helyzete együttesen határozzák meg.

A jövedelemhatár

- családban élőkénél a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 130%-a, mely 2016-ben 37.050,- forint,
- egyedülállóknál, tartós beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermekeknél, valamint nagykorúaknál 140%, mely 2016-ben 39.900,- forint volt. (2009. szeptember 1. óta nem változott)

A nagykorúvá vált fiatal esetén legfeljebb

- a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét még be nem töltött fiatal,
- felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét még be nem töltött fiatal részére amennyiben a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

2015. évben 425 család 761 gyermeke részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, 2016. évben 403 család 713 gyermeke kapta meg a jogosultságot.

2015. évhez képest 2016-ban is többségben vannak az egy-, illetve kétgyermekes családok a három-, vagy többgyermekes családokhoz képest. Az egyedülálló szülők aránya 2015. év adataihoz képest csökkenést mutat, a 403 családból mintegy 184 családban neveli egyedül a szülő a gyermekét, gyermekeit.

Jellemzően a 7-14 éves korosztályból részesülnek a legtöbben kedvezményben. A nagykorú gyermekek száma növekedett, 33 fő részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ez meglepően magas a korábbi években tapasztalt 10-12 főhöz viszonyítva. Bár továbbra is ez a korosztály, amely a legkevésbé tudja kihasználni a kedvezmény adta lehetőségeket, a növekedés oka vélhetően a felsőfokú intézménybe történő jelentkezés során szerezhető

többletpontok, valamint a szociális ösztöndíjak igénybevételének lehetősége, amennyiben a jelentkező rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Az egy főre jutó családi jövedelem alapján sajnos még mindig drasztikusan magas azon családok száma, akiknél az egy főre jutó jövedelem

- a nyugdíjminimum felét, - 14.250.- Ft - nem éri el (117 gyermek)
- a nyugdíjminimum fele és nyugdíjminimum között, 14.250,- - 28.500,- forint közötti intervallumba esik (408 gyermek)

A legtöbb család 2016. évben foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, illetve családi pótlékban és valamilyen gyermekgondozási támogatásban részesült csupán.

Az év folyamán összesen 5 alkalommal került elutasításra kérelem, melynek jellemző oka az egy főre jutó jövedelem volt. Elutasítás esetén a kérelmező minden esetben a határozatban tájékoztatást kapott arról, hogy jövedelmi viszonyaiban történt csökkenés esetén kérelmét újra benyújthatja.

Megállapítható, hogy a településen élő, gyermeket nevelő nehéz helyzetben lévő családoknál továbbra is rendkívül fontos támogatási forma a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. Különösen kiemelt jelentősége van a rászoruló családok gyermekeinek ingyenes étkezésének biztosításában. Tekintettel arra, hogy az ellátás elsősorban természetbeni segítséget jelent a családok számára, az ellátó rendszeren belül elmondható, hogy ténylegesen betölti a szerepét.

2.2. Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

2013. szeptember 1. napjával a szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények Magyar Egyszerűsítési Programmal összefüggő módosításáról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2013. évi XXVII. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénybe (a továbbiakban: Gyvt.) illesztette a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalmát, annak érdekében, hogy a gyermek születésétől kezdődően egységes meghatározást alapul véve tudjon részt venni az egészségügyi, a köznevelési és a szociális, illetve gyermekvédelmi ágazatban.

Az újraszabályozással - mely 2016. évben is folyamatosan érvényesült - a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet kompenzálására a korábbinál szélesebb körben nyílt lehetőség az életkor tekintetében (0-25 éves kor), a családba fogadó gyám által nevelt gyermekekre is kiterjedően, továbbá több ágazat számára használható módon.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságon túl:

- a szülő, a családba fogadó gyám (a továbbiakban: gyám) alacsony iskolai végzettsége,
- alacsony foglalkoztatottsága,
- az elégtelen lakáskörülmények, a szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben élés ténye.

Amennyiben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságon kívül a fentiekből egy további feltétel megléte megállapítható, az a hátrányos helyzet, ha két további feltétel megvalósul, az a halmozottan hátrányos helyzet fennállását jelenti.

A halmozottan hátrányos helyzet fennállását a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás önmagában is megalapozza.

A nevelésbe vett gyermek halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül külön megállapító határozat nélkül is, hiszen ebben az esetben nincs mit mérlegelnie a hatóságnak. Az utógondozói ellátásra jogosult, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt érdekében az ügyében eljáró gyámhatóság hivatalból állapítja meg a halmozottan hátrányos helyzet fennállását.

A hatóságnak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás keretében kell vizsgálnia, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet feltételei fennállnak-e, ugyanis a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása érdekében benyújtandó kérelem melléklete lett a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránt benyújtandó adatlap is.

A hatóság rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosító határozat meghozatalával egyidejűleg, azzal azonos időtartamra, de - az adatvédelmi szempontok miatt - külön döntésben állapítja meg a gyermek hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

Amennyiben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság annak lejárta miatt ismételt megigénylésre került, abban az esetben azzal egyidejűleg a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának vizsgálatát is kérni kellett a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylőlapján. Amennyiben a kérelmező a jogszabályi feltételeknek megfelel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásáról külön-külön határozatban kell döntenie. A hátrányos, halmozottan hátrányos fennállásáról szóló határozat egy példányát jogszabályi előírás alapján minden esetben meg kell küldeni az intézmény részére.

A hatóság a hátrányos valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számáról nyilvántartást vezet, valamint adatszolgáltatást nyújt.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 2016. december 31-ei statisztikai állapotnak megfelelően:

Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
159	177

2.4. Rendkívüli települési támogatás

A rendkívüli települési támogatás nagykorú részére eseti jelleggel adható pénzbeli támogatás, amely kérelemre és hivatalból is megállapítható, feltéve, hogy a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át.

A támogatás keretében kiemelten szerepelnek azon alkalmanként jelentkező nem várt többletkiadást eredményező okok, melyek kiskorú gyermekek ellátáshoz, neveléshez kapcsolódóan jelentkezhetnek, Ezek különösen:

- válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása érdekében,
- iskoláztatás biztosítása érdekében,
- gyermek fogadásának előkészítéséhez,
- nevelésbe vett gyermek családjába való kapcsolattartáshoz,
- a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások,
- gyermek hátrányos helyzete,
- gyermek részére gyógyászati segédeszköz vásárlása.

Ezen okok bármelyikének felmerülése esetén, indokolt esetben az Egyesített Szociális Intézmény Család- és gyermekjóléti szolgálatának közreműködésével, a rendkívüli települési támogatás iránti kérelem, soron kívül kiemelt figyelemmel kerül elbírálásra.

2.5. Helyi közlekedési támogatás

Tiszaföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 17/2013. (VIII. 02.) önkormányzati rendelete értelmében a települési önkormányzat a rendeletben meghatározott feltételek szerint helyi közlekedési támogatást állapíthat meg annak a személynek, aki a településen működő oktatási intézmények nappali tagozatán tanulói jogviszonnyal, valamint a városban bejelentett lakcímmel rendelkezik.

A jogosultság egy tanévre, de legfeljebb a helyi közlekedési szolgáltatás működésének időtartamára állapítható meg.

A helyi közlekedési támogatás kedvezményes bérlet formájában kerül megállapításra, melynek összege 950,- Ft/fő/hó. 2016. évben havonta átlagosan 342 diák részére került megállapításra a helyi közlekedési támogatás.

2.6. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

A **gyermekétkeztetés** beépült a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások közé, mint olyan természetbeni ellátás, amely egyre nagyobb szerepet kap, tekintettel az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztésére, a nevelésbe vett gyermekek ingyenes gyermekétkeztetésének biztosítására és a gyermekétkeztetésre fordított növekvő költségvetési forrásokra.

Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére a bölcsődében, mini bölcsődében, az óvodában, nyári napközis otthonban, általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusban, az általános iskolai és a középfokú menzai ellátás keretében, fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében (együttesen intézményi gyermekétkeztetés).

A Gyvt. 21/A. § (1) bekezdése alapján az intézményi gyermekétkeztetés keretében bölcsődében, mini bölcsődében ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkeztést, gyermekek és tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint iskolai

tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkézést kell biztosítani. A települési önkormányzat a közigazgatási területén a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére a reggeli, és vacsora főétkezéseket, valamint a tízórai és uzsonna formájában két kísétkézést.

A kísétkéztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet tartalmazza az egészséges táplálkozás - reformétkéztetés – szakmailag megalapozott szabályit, részletesen leírja a gyermekétkéztetéssel kapcsolatos szakmai követelményeket, amelyet minden kísétkézőnek be kell tartani. A rendelet előírásainak megfelelő étkéztetés biztosítása alapján, minden étkéztetésben részt vevő ugyan olyan mennyiségű és minőségű étkezésben tud részesülni.

Az önkormányzat a gyermekétkéztetést a köznevelési intézmények, illetve a bölcsőde útján biztosítja, az Elamen Kereskedelmi és Vendéglátó Zrt. közreműködésével.

A Szolnoki Tankerületi Központ fenntartásában működő Révay György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény. Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban (továbbiakban: Révay György intézmény) (5461 Homok, Beniczky Géza út 5.) 2013. szeptember 1-től a gyermekétkéztetést az önkormányzat biztosítja. A Szolnoki Tankerületi Központtal kötött megállapodás alapján a Révay György intézmény vállalta, hogy a saját konyháján keresztül, az önkormányzat megrendelésére a gyermekétkéztetési feladatokat ellátja.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért térítési díjat kell fizetni. A gyermekek napközbeni ellátása intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó összege. Mivel két szolgáltató látja a településen a gyermekétkéztetésével kapcsolatos feladatokat, így külön-külön szolgáltatóként került meghatározásra az étkezésért fizetendő térítési díj az eltérő működési költségek miatt.

A személyi térítési díjat az intézményvezető a nyersanyagköltség napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkézési napok számának szorzatával állapítja meg. A személyi térítési díjat azonban a törvényben meghatározott normatív kedvezmények figyelembe vételével kell meghatározni.

Az intézményi gyermekétkéztetésre **ingyenesen** vagy **kedvezményesen jogosult** gyermekek körét a Gyvt határozza meg az adott intézmény típusát figyelembe véve. Az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkéztetésre többféle jogcímen is jogosult lehet egy gyermek, melyek közül gyermekenként csak egy, a legkedvezőbb helyzetet megalapozó jogcímet kell figyelembe venni. Ingyenes étkezés jövedelmen alapuló normatív kedvezményének lehetőségét a bölcsődei vagy óvodai ellátásban részesülő gyermek esetén akkor lehet igénybe venni, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130 %-át (2016. évben a 95.960.-Ft-ot). Ezen kedvezménynek köszönhetően a Városi Bölcsődében 2 fő fizet térítési díjat jövedelmi helyzete alapján. A Homoki Óvodában térítési díjat egyetlen gyermek esetében sem fizetnek, még a Belterületi Óvodában 7 gyermek után fizetnek térítési díjat, a Vadárvácska Óvodában pedig 32 fő a fizetők száma.

A jogszabályi változásoknak köszönhetően egyre nő az ingyenesen vagy kedvezményesen étkező gyermekek száma.

Gyermekétkeztetés költségének 2016. évi települési adatai	
Összes költség	211.817.712,- Ft
Bevétel	26.765.212,- Ft
Támogatás	138.523.200,- Ft
Saját erő	28.279.300,- Ft

A **szünidei gyermekétkeztetés** biztosítására a települési önkormányzat köteles, ha a jogosult gyermek szülője, törvényes képviselője kéri azt. A szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés biztosítását jelenti. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak közül a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenes szünidei gyermekétkeztetésre. A szünidei gyermekétkeztetés időtartama igazodik a gyermek ellátást, nevelését biztosító intézmények zárva tartásához, illetve a tanítási szünetekhez.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli és tavaszi tanítási szünet, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon és a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti **munkanapokon köteles megszervezni.**

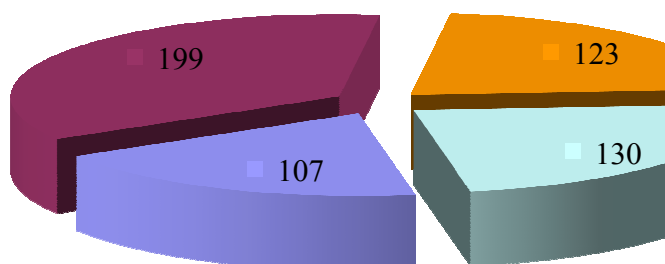
A szünidei gyermekétkeztetés keretében a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztásának megszervezéséről gondoskodik. Ha a helyben történő elfogyasztásra nincs lehetőség, így különösen erre alkalmas helyiség hiánya esetén, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható.

A szünidei gyermekétkeztetés során, ha az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza, a részére biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője vagy a szülő, más törvényes képviselő által megbízott személy számára lehetővé kell tenni. Ha erre nem kerül sor, akkor az étel másik, jogosultsági feltételeknek megfelelő gyermek számára átadható helyben történő elfogyasztásra vagy elvitel formájában.

Fentieknek megfelelően 2016. évben a településen négy alkalommal került megszervezésre a szünidei gyermekétkeztetés, melynek számszaki adatai a következőképpen alakultak:

	HH (fő)	HHH (fő)	Összesen (fő)
Tavaszi szünet	51	56	107
Nyári szünet	73	126	199
Őszi szünet	52	71	123
Téli szünet	57	73	130

2016. évben a szünidei gyermekétkeztetésben részesülő gyermek számának szünetenkénti megoszlása

Intézményi tapasztalatok

A **Városi Bölcsődében** törekszenek arra, hogy minél egészségesebb módon étkezzenek a gyermekek a bölcsődében, és megkapják mindazokat a tápanyagokat, melyek életkoruknak a legmegfelelőbb. Jelenleg 1 fő számára diétás étkezést is biztosítanak. A jogosultsági feltételek miatt növekedett az ingyenes étkező gyermekek száma.

Az **óvodai** tapasztalatok szerint általános probléma, hogy a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek csak az intézményben jutnak megfelelő mennyiségű tápláló ételhez. A gyermeknél a reggeli otthoni étkezés gyakran kimarad, sokan csak pénteken esznek utoljára főtt ételt. A gyermekek számára biztosított ételek mennyiségileg és minőségileg is megfelelnek az előírásoknak. A kedvezményes étkezési feltételek miatt térítési díjat egyre kevesebben fizetnek.

Az **általános iskolákban** általánosságban elmondható, hogy az étkező gyermekek létszámában folyamatos emelkedés tapasztalható az előző évekhez viszonyítva. Ennek okai, hogy a rászoruló jogosultak köréből egyre többen igénylik az ingyenes étkezési lehetőséget, valamint a szülők megnyugtatónak érzik, hogy gyermekük biztonságos és kulturált körülmények között étkezhet, valamint a köznevelési törvény hatályos rendelkezései miatt is, amely szerint az iskoláknak kötelező foglalkozásokat biztosítani 16 óráig, így többen veszik igénybe a napközis foglalkozásokat és az étkezést is. Azon tanulók akik étkezést igényelnek általában napközis ellátásban is részesülnek. A napköziben teljes étkezési ellátást kapnak a gyerekek (tízórai, ebéd, uzsonna). A teljes térítési díjat fizetők azonban általában csak az ebédet igénylik. A gyermekek számára biztosított az előírásoknak megfelelő mennyiségű és minőségű étel. Egyes intézményekben szűkös az étkezéshez használt helyiségek kapacitása.

A **középiskolai étkeztetés** esetében az általános iskolákkal ellentétben megfigyelhető, hogy az étkezést igénybe vevő tanulók száma évről évre kevesebb, átlag a tanuló létszám negyede étkezik. Menza igénybevételének lehetősége adott minden diák számára. Az étkezési szünet az 5. óra után került kialakításra (25 perc), amely idő elegendő az ebéd elfogyasztására. A tanulók mindezek ellenére a menzát egyre kevésbé igénylik, többnyire otthonról hozott ételt, vagy vásárolt szendvicset, péksüteményt fogyasztanak. Étkezési szokásaik ennek következtében kevésbé felelnek meg a korosztályuk számára megfogalmazott egészséges táplálkozásnak.

Révay György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban az étkeztetést a megállapodás alapján, az intézményben működő főzőkonyha biztosítja. A szakiskolában megtermelt zöldséget-gyümölcsöt, a tenyésztett sertéseket, tehéntejet felhasználja a konyha. A nyári időszakban a termésekből befőttek, savanyúságok és lekvárok készülnek, amit a későbbiekben felhasználnak. Tapasztalható, hogy a szülők nem igazolják időben a gyermek kedvezményes étkezésre való jogosultságát. A diákok nagy része hátrányos helyzetű, rossz családi körülmények között él. Sok gyermek csak az iskolában étkezik. Hétfvégéről vagy hosszabb szünetről lesoványodva, éhesen térnek vissza az iskolába.

A 2016. évben az önkormányzatunk által fenntartott intézményekben kedvezményes étkeztetésben részesülők statisztikai átlagléttszáma:

<i>Étkeztetést biztosító intézmény</i>	<i>Étkező gyermekek (fő)</i>	<i>Ingyenes étkeztetésben részesült (fő)</i>	<i>50 %-os térítést fizetett (fő)</i>	<i>100 %-os térítést fizetett (fő)</i>
Városi Bölcsőde	17	15	0	2
Belterületi Óvoda	107	100	0	7
Homoki Óvoda	130	130	0	0
Vadárvacska Óvoda	170	138	0	32
Óvodák összesen:	407	368	0	39
Homoki Általános Iskola	112	91	10	11
Kossuth Lajos Általános Iskola	271	161	37	73
Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola	203	87	32	84
Általános iskolák összesen:	586	339	79	168
Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakközépiskola és Kollégium	106	1	51	54
Révay György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium	163	115	47	1
Összesen:	1279	838	177	264

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató - család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: Gyermekjóléti szolgálat) - keretében működik. A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot az Egyesített Szociális Intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként működteti.

A Gyermekjóléti szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64.§ (4) bekezdése szerinti családsegítés feladatait.

A Gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal- szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális, személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését. Feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyhelyzet megszüntetése, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezésének segítése.

A Gyermekjóléti Szolgálat egyik fontos feladata ennek megfelelően a prevenció, illetve az, hogy szolgáltatásai mindenki számára elérhetővé váljanak, mindaddig, amíg valamely feladatot nem lehet csak a hatóság bevonásával ellátni. Fontos az információnyújtás a gyermeki jogokról, a gyermek megfelelő fejlődését elősegítő anyagi támogatásokról és szolgáltatásokról, illetve azok hozzáférhetőségéről. Amennyiben a tájékoztatás nem elegendő, hozzá kell juttatni a gyermeket, illetve a szülőt a számára szükséges segítséghez. A szolgáltatás biztosítása során a hangsúly a veszélyes tényezők csökkentésén és a család erősségeire való alapozáson, a családi egység megőrzésén van.

A Gyvt. rendelkezései szerint alapvető feladat a gyermekek veszélyeztetésének megelőzése, illetve megszüntetése. A veszélyeztetettség megelőzésének szerves része a Gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő – és jelzőrendszer, valamint segítségül szolgál még, a nem állami szervek bevonása is.

A jelzőrendszer tagjai:

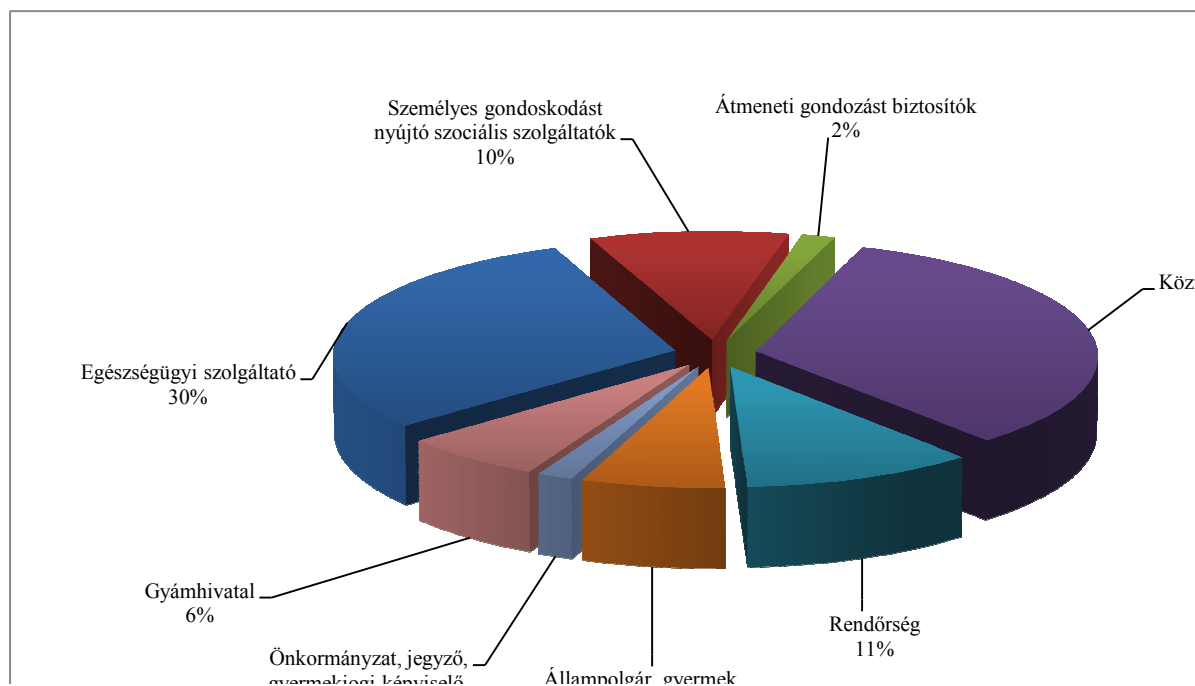
- köznevelési intézmények,
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, házi gyermekorvosok,
- rendőrség,
- gyámhivatal, gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- állampolgárok,
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- egyház, alapítvány
- átmeneti gondozást biztosítók
- bíróság, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálat
- áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- munkaügyi hatóság
- gyermekjogi képviselő
- egyesületek, alapítványok, egyházi jogi személyek,

- javítóintézet.

Ezen szervek, személyek segítségével és információnyújtása elengedhetetlen a veszélyeztetettség megelőzésben.

Az észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatos jelzések
Egészségügyi szolgáltató	37
- ebből védőnői jelzés	33
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	12
Átmeneti gondozást biztosítók	2
Köznevelési intézmény	41
Rendőrség	13
Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	8
Önkormányzat, jegyző gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	2
Gyámhivatal	8
Összesen:	123
Jelzésekkel érintett személyek száma (nem halmozott adat)	107

A Gyermekjóléti Szolgálat fogadja a gyermek veszélyeztetettségével kapcsolatos jelzéseket, majd a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, illetve a család szükségletéhez igazodó intézkedéseket tesz.

A tapasztalatok szerint továbbra is jellemző, sajnos 2016-ben is gyakran előfordult, hogy a jelzőrendszer tagjai már csak nagyon súlyos, akut probléma esetén jeleztek. A szülővel való jó kapcsolat megőrzésének érdekében és az esetleges drasztikus gyermekvédelmi intézkedés meglépésétől való félelem miatt, a gyermek észlelt veszélyeztetettségéről nem küldenek jelzést időben, illetve több jelző rendszeri tag számára az írásban történő jelzés nehézséget okoz.

A jelzések az esetek többségében azonban súlyos problémákról szóltak. Továbbra is jellemző, hogy magánszemélyek tesznek bejelentést. Ezek a bejelentők szinte kivétel nélkül kérik az adataik zártan kezelését, amire a Gyvt. 17.§ 2 bekezdés (a) pontja értelmében lehetőségük van. A családsegítők több oldalról tárják fel a bejelentéseket mielőtt az együttműködés fenntartásáról vagy éppen lezárásáról döntenének. Ilyen esetekben a bejelentett családot körülvevő egyéb szakemberek (pl.: iskola, óvoda) véleménye is nagyon fontos. Az, hogy ők mit értékelnek problémának, mennyire tartják azt súlyosnak és a leglényegesebb, hogy felmerik-e vállalni a családdal való esetleges konfrontálódást. Gyakorta kell szembesülni a gondozási munka illetve a veszélyeztetettség felderítése során, hogy a jelzőrendszeri tagok nem merik felvállalni a család előtt, a tapasztalt és kifogásolt problémákat, féltvén ezzel a későbbi jó kapcsolatukat. Sokszor úgy várnak változást, hogy felelősséget nem vállalnak.

A Család –és Gyermekjóléti Szolgálat 2016. február 22-én tartott éves jelzőrendszeri értekezletet, melyen értékelte magát a települési jelzőrendszer működését.

A gyermekvédelmi tevékenység éves értékelésén túl a meghívott vendégek színvonalas előadásokat tartottak, melyet a maguk szakterületének megfelelő módon közelítették meg, így:

1. Tájékoztató a hatósági ügyekkel kapcsolatos feladatok mentén a Család és Gyermekjóléti Szolgálatoknál.
Előadó: Czene Krisztina az Egyesített Szociális Intézmény intézményvezetője
2. A gyermekvédelmi feladatellátást érintő kompetenciaváltozásokról és a jelzőrendszer szereplőinek kötelezettségeiről.
Előadó Zana László a Kunszentmárton Járási Család – és Gyermekjóléti Központ vezetője
3. Szünidei gyermekétkeztetés, valamint az önkormányzat szociális támogatásainak lehetőségei.
Előadók: Némethné Fehér Gabriella és Gál Judit a tiszaföldvári polgármesteri hivatal köztisztviselői.

A jelzőrendszer tagjai részére a továbbiakban szakmaközi megbeszéléseket szerveztünk.

1. Veszélyeztetett 0-3 éves kiskorúak és válsághelyzetben lévő várandós anyák helyzete, szakmaközi megbeszélés védőnőkkel.
Időpontja: 2016. május
2. Témakör: Dióhéjban amit a drogokról tudni kell. A család szerepe a drog prevencióban. A jelzőrendszer tagjainak szerepe, és felelőssége.
Szakmai partner és előadó volt: Jordán Katalin rendőr őrnagy a Kunszentmártoni Rendőrkapitányság munkatársa.
Időpontja: 2016. október 20
3. Témakör: Pszichiátriai beteg a családban

Szakmai partner és témavezető volt: Ladnainé Fehérvári Teodóra valamint Móré – Tamási Natasa a Hetényi Géza Kórház szociális munkásai.

Időpontja: 2016. november 15.

4. Témakör: Gyermekbántalmazás

Szakmai előadó volt: Hollik Zsuzsanna –gyermekjogi képviselő

A szakmaközi tanácskozások helye az Egyesített Szociális Intézmény Idősek Klubja Tiszaföldvár, Mártírok út 86. szám alatti telephelye, ahol több helyiség kiválóan alkalmas szakmai tanácskozások megrendezésére.

Iskoláztatási támogatás felfüggesztésével járó feladatok

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat fontos feladata között szerepel, hogy közvetíti az oktatási intézmények elvárásait, értékeit, normáit a család felé és viszont. Az iskolai mulasztások ügyében a családsegítő megpróbálja tudatosítani a gyermekben és a szülőben a tanulás fontosságát, illetve tájékoztatja a tankötelezettség elmulasztásának következményeire.

Az igazolatlanul mulasztó gyermekekkel a családsegítők rendszeresen kapcsolatot tartottak, őket többségében alapellátás keretein belül gondozzák. Tapasztalatok szerint az igazolatlan hiányzások hátterében is a család működési zavara, vagy nevelési problémák állnak. A szakképzésben tanuló középiskolás fiatalok esetében további nehézséget jelent, hogy a településünkön nincs szakképző intézmény. A fiatalnak korán el kell indulnia otthonról. Sok esetben a szülők munkanélküliek, a fiattól pedig azt a rendszerességet várják el, amire a családjában nem lát mintát.

2012. szeptemberétől az igazolatlan hiányzások következményeire vonatkozó törvényi szabályozás értelmében azon gyermek, aki 50 órát meghaladóan igazolatlanul távol maradt az oktatási intézménytől, az utána folyósított iskoláztatási támogatás folyósítása életkortól függetlenül szüneteltetésére került.

Sajnos megfigyelhető hogy többnyire ugyanazokkal a gyermekekkel kerülnek kapcsolatba igazolatlan hiányzásaik miatt. Azok a gyermekek, akikkel általános iskolában is iskola kerülsi gondok voltak, évekkel később szintén visszakerülnek a rendszerbe.

Konzekvenciaként elmondható, hogy addig amíg a gyermek, a Család – és Gyermekjóléti Szolgálat gondozása alatt áll, több-kevesebb sikert el lehet érni az iskolába járás rendszerességének vonatkozásában, azonban az együttműködés lezárását követően a szülők nem tudják hosszú távú elvárásaként a napi szintű rendszeres iskolába járást közvetíteni, s ez már tartósan nem is tud működni.

A súlyos beilleszkedési- és magatartászavarral küzdő gyermekek számára csak a magántanulói státusz az egyedüli megoldás, mivel az iskolák nem rendelkeznek megfelelő kapacitással az ő foglalkoztatásukra, számukra nincs megfelelő iskolatípus. A nemzeti köznevelésről szóló törvényben szerepelnek a speciális programok, melyek gyakorlati megvalósítása azonban még várat magára.

A magántanulói státusz támogatását kellő körültekintéssel kell kezelni, mert anélkül előfordulhat, hogy nem a gyermek érdekét szolgálja. A megnövekedett szabadidő következtében ugyanis a gyermek közösségbe való beilleszkedése és kötelességtudata sérül. A szülők sem tudják gyermekeik felügyeletét, a velük való foglalkozást életkoruknak megfelelően biztosítani, ennek következtében az egyébként is devianciára hajló gyermekek kriminalizálódhatnak.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek magántanulói státuszban történő oktatása során tanulmányaik sikeres befejezésére nem lehet számítani. Az okok egyrészt a kevés korrepetálói óraszám, és az alulszocializált családi miliőben rejlenek. Ezen gyermekek nappali rendszerű iskolai oktatásba való visszaintegrálása aggályos.

A 2013-14-es tanév kezdetétől már az iskoláknak csak a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében kell megkeresniük a gyermekjóléti szolgálatot vélemény kérés szempontjából, így a magántanulóvá vált kiskorúak egy részéről nincs tudomása a szolgálatnak.

Ezzel párhuzamosan azonban figyelembe kell venni azokat a gyermekeket, akik a deviáns magatartású gyerekek osztálytársai, s nap mint nap elszenvedői viselkedésüknek. Több esetben az iskolák éppen az ő jogaikra és érdekképviseletére hivatkozva kérték a magántanulói státusz megállapítását.

A gyermekjóléti szolgálat a szervezés és szolgáltatás mellett gondozási feladatokat végez.

A szociális segítőmunka keretében végzett gondozás történhet:

- önkéntes megkeresésre,
- jelzőrendszer által delegált személlyel,
- együttműködésre kötelezés során:
 - védelembe vétel esetében
 - szakellátásban lévő gyermekek családjával.

A különböző kapcsolati alapokról elinduló gondozási munka módszereiben és menetében más és más, de tartalmát tekintve azonos.

A Szolgálat a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében korrekciós tevékenységet folytat:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- családi konfliktusok megoldásának elősegítése, így különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni: egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel segíteni, szociális alapszolgáltatások igénybevételét, egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Szociális segítőmunka keretében végzett gondozás, különösen a védelembe vétellel kapcsolatos tapasztalatokról:

2016. január 1. napját követően jogszabályi változások következtében a szolgálat integráltan látja el a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait. A hatósági intézkedéssel érintett (védelembe vett, családba fogadott, nevelésbe vett, utógondozott) gyermekek részére a Kunszentmárton Járási Család - és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsere koordinálja a veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló tevékenységet. A helyi szolgáltató a szociális segítő munka eszközeivel segíti a gondozási nevelési tervben meghatározott módon a hatósági intézkedéssel érintet gyermeket és családjukat.

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban szociális segítő munka keretében történő gondozást jelenti. A családgondozás mindenkor a segítő kapcsolatra és a kölcsönös együttműködésre épül. A család gondozásának filozófiája, hogy a gyermek jólétét akkor

szolgáljuk legjobban, ha megerősítjük a családot, mint egységet. A család segítése, gondozása tervezett tevékenység. A családgondozás hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja. A tevékenység maga széles körű, de a megoldásban az ún. "kis lépések" elve érvényesül. Csak olyan ütemben történik a haladás, ahogy a család képes a változások befogadására.

Együttműködésünk alapja a család, az egyén értékrendje, amely ha különböző mértékben is, de ütközik a családgondozó által képviselt értékekkel, normákkal, ezért kezdetben csak olyan feladatokat tűzünk ki, amely az ügyfél számára is fontosak. Olyan normákat próbálunk közvetíteni feléjük, melyekkel ők maguk is tudnak azonosulni, így felhasználható saját motiváltságuk.

Amikor a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem lehet, a gyermek körül a problémák tovább súlyosbodnak, veszélyeztetettsége fennáll, a szülő és/vagy gyermek nem együttműködő esetkonferenciát szervez szolgálatunk a családtagok, a gyermeket ismerő szakemberek (óvoda, iskola pedagógus, védőnő) járási jelzőrendszeri koordinátor, esetmenedzser, családsegítő részvételével. Amennyiben az esetkonferencián résztvevők közös véleménye, hogy a gyermek veszélyeztetettsége gyermekjóléti alapellátás keretében nem szüntethető meg, az esetmenedzser elkészíti javaslatát gyermek védelembe vételére, vagy családból történő kiemelésére.

Kiemelten súlyos problémák, illetve ezek együttes fennállása, amelynek kapcsán szükségessé vált a 2016. évben esetkonferencia összehívása:

- alacsony jövedelmi viszonyok, megoldatlan lakáshelyzet,
- életviteli problémák (pénzbeosztási-és gazdálkodási problémák, adósság, szenvedélybetegség- kiemelten az alkohol, lumpen életmód, feltételezhető a drog, ill. egyéb tudat módosító szerek használata),
- gyermek elhanyagolása (fizikai és érzelmi), felügyelet nélküliség,
- családon belüli konfliktusok, bántalmazás,
- elvált, vagy különváltan élő szülők, gyermekekkel való kapcsolattartás miatti konfliktusok
- neurotikus, pszichés megbetegedések,
- iskolai teljesítménykudarc, gyermek magatartásproblémája, beilleszkedési zavarok, nagy arányú igazolt és igazolatlan hiányzások.
- legális és illegális szerek használata a 14-18 éves fiatalok és a fiatal szülők körében (nagyon nagy probléma, az, hogy a szülők segítséget kérnek droghasználó gyermekek érdekében, a segítségnyújtás nem tud megvalósulni, mivel a gyermek önkéntes együttműködése szükséges),
- újszülött gyermek haza adhatósága a szülők életvitele, vagy nem megfelelő lakáskörülmények miatt

A szolgálatnál 2016. december 31-ig megjelent személyek száma:

- Együttműködési megállapodás alapján (hatósági intézkedéssel érintett gondozottak):

0-17 éves korig:	178 fő
18-99 éves korig:	153 fő
összesen:	331 fő (124 család)

- Tanácsadottként megjelent (több találkozás, nincs együttműködési megállapodás):
191 fő (82 család)
- Egyszeri alkalommal megjelent:
603 fő (581 család)

A Gyermekjóléti Szolgálat éves ügyfélforgalma 2016 évben: 3573 fő

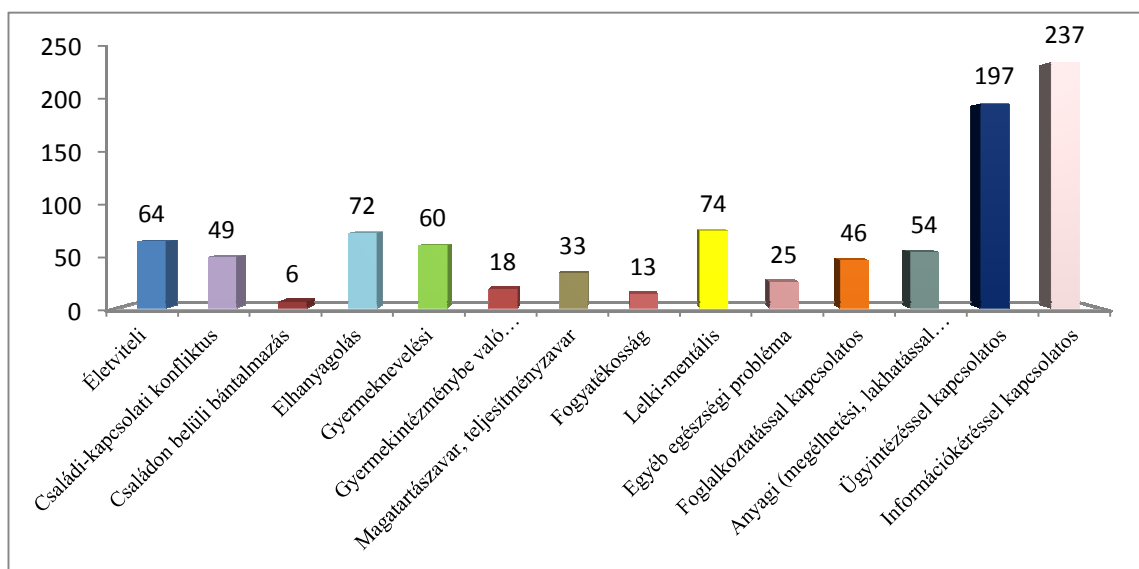
Súlyosságát tekintve halmozott problémákkal találkoztak a családsegítők, illetve olyan esetekkel, melyek a településen ez idáig nem fordultak rendszeresen elő, s a gyermekjóléti alapellátásnak eszközszerkezete ezek kezelésére nem nagyon van. Konkrétan a megromlott párkapcsolatok következtében széteső családok esetében, a szülők mentális állapotára a túlfűtöttség, indulatok az egymás hibáztatásának olyan foka, mely a gyermek érzelmi, fizikai biztonságát veszélyezteti.

Összességében elmondható, hogy jellemzően sokproblémás családok kerülnek a látókörbe (anyagi, életvezetési, szenvedély- és pszichiátriai beteg, konfliktusokkal terhelt kapcsolat, gyermeknevelési, magatartási problémák, stb.), szinte minden esetben nagyon összetett problémákkal lehet találkozni.

A szolgáltatást igénybe vevők által hozott problémátípusok

Probléma típusa	Problémák száma
Életviteli	64
<i>ebből szenvedélybetegség</i>	23
Családi-kapcsolati konfliktus	49
Családon belüli bántalmazás	6
Elhanyagolás	72
<i>ebből oktatási, nevelési elhanyagolás</i>	67
Gyermeknevelési	60
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	18
Magatartászavar, teljesítményzavar	33
Fogyatékoság	13
Lelki-mentális	74
Egyéb egészségi probléma	25
Foglalkoztatással kapcsolatos	46

Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	54
Ügyintézésel kapcsolatos	197
Információkéréssel kapcsolatos	237
Összesen	948

Tendenciaként megfigyelhető, hogy nem csak az alacsony jövedelmi viszonyok közt élő családokban, hanem a teljesen jól szituált személyek körében is egyre gyakoribb probléma valamely pszichiátriai kórkép megjelenése.

Ma Magyarországon a pszichés megbetegedések kezelése önkéntes, tehát a problémával érintett személy együttműködése szükséges a kezelés elkezdéséhez, mely együttműködés és a kezelés belátásának szükségessége az esetek nagy százalékában hiányzik, az egyébként betegségtudattal nem rendelkező személyek részéről. Ez egy jelentős veszélyeztetettség tényező az ilyen problémával érintett családokban élő gyermekekre nézve, ugyanis betegség típusától függően, gyakran kiszámíthatatlan milyen viselkedést produkálhat a beteg családtag, s ez milyen veszélyeket rejthet a gyermekekre nézve.

Ha sikerül is megnyerni a betegséggel küzdő együttműködését, anyagi helyzetük miatt többnyire csak a megyei kórház rendelőintézetének járó beteg szakellátásának felkeresésére van lehetőség, ahol a leterheltség miatt gondozásuk 5-10 percben és a különböző pszichiátriai gyógyszerek felírására redukálódik, tényleges segítő terápia, melytől eredményesség remélhető lenne, nem tud megvalósulni.

Szembetűnők azok a kedvezőtlen társadalmi, gazdasági változások, az elszegényedés folyamata, melyek közvetlenül a családokat érintik. A Szolgálatnál jelentkező problémacsoportok közül változatlanul az anyagi és megélhetési problémákkal találkoznak a leggyakrabban az elmúlt évben, az előzőekhez képest jelentős változások nem voltak tapasztalhatók.

Az anyagi problémák megoldása során a Szolgálat az információ nyújtás mellett, a hivatalos ügyintézésekben is kimagaslóan sok segítséget nyújtott ügyfeleik számára. A Család és Gyermekjóléti Szolgálat gyakorlatilag minden szükséges adatlapot tud biztosítani az ügyfelek számára, ezzel lehetővé tesszük azt, hogy az egyébként ellehetetlenedés szélén álló embereknek ne kelljen Szolnokra vagy Kunszentmártonba utazni ügyintézés céljából, ezzel plusz anyagi terhet róva rájuk.

Meg kell azt is jegyeznünk, hogy nagyon sok esetben a Szolgálatot felkereső ügyfelek, családayák- és apák képtelenek egy egyszerű kérelem adatlapot kitölteni, melyen csak saját illetve családtagjaik személyes adatait kell feltüntetni, nem tudnak egyszerű telefonos ügyintézéseket lebonyolítani. Adó ügyek intézését leszámítva minden más esetben próbálnak a családsegítők segítséget nyújtani az őket felkereső személyeknek.

Változatlanul magas a gyermeknevelési problémák száma. Ez egy folyamat, amely gyakorlatilag a gyermek serdülőkorba lépésével körülbelül a 12 és 14 év között csúcsosodik ki. A háttérben többnyire egy elhibázott, következtelen nevelésmód áll. Továbbá jellemző, hogy mindig fellelhető hibás működés a családban (hibás érzelmi és viselkedési modellek a környezet részéről), fennáll a családi légkör rejtett vagy nyílt zavara, mely mentálisan is betegít, illetve probléma, hogy a szülő nem mindig partnere a nevelési – oktatási intézménynek a gyermek nevelésében.

A fenti táblázatban szereplő problémátípusok nagyon gyakran kerülnek átfedésbe, így a szülői elhanyagolás, a család életvitele párosul a nehéz anyagi helyzettel. Ezekben az esetekben, célirányos, a hiányosságok pótlására irányuló segítségnyújtás történik.

A problémák megoldását célzó szakmai tevékenységek szám szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

Szakmai tevékenységének száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	1125
Tanácsadás	612
Segítő beszélgetés	280
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1.25
Családlátogatás	1125
Közvetítés más szolgáltatásba	439
ebből átmeneti gondozásba	6
Közvetítés Járási Központhoz	34
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeni)	881
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	917
Szociális segítő tevékenység: saját ügykörben	1125

Szociális segítő tevékenység: egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába Járási Központ által	100
Szociális segítő tevékenység: szociális válsághelyzetben lévő kiskorú anya gondozása	3
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	426
Konfliktuskezelés	73
Szakmai konzultáció jelzőrendszeri tagokkal	460
Esetkonferencia	101
Esetmegbeszélés	101
Adományközvetítés	1.093
Összesen	9598

- A Szolgálat 2016. évi munkája során szakmai tevékenységének valamilyen formája (családsegítés és gyermekjólét szolgáltatás) tehát 1125 személyt érintett.
- 27 gondozási nevelési terv megvalósításába vont be családsegítőket a Kunszentmárton Járási Központ a védelembe vett gyermekek és családjaik ügyében.
- 24 esetkonferencia valósult meg, amely 101 személyt érintett.

Számos esetben keresik fel ügyfelek évek óta változatlanul a Szolgálatot azzal a problémával, hogy közüzemi számláikat nem tudják fizetni vagy már jelentős hátralékot halmoztak fel (víz, villany, hulladék, stb.), illetőleg már az adott szolgáltatást ki is kapcsolták az otthonukból. Több gondozott család esetében tudtak segítséget nyújtani az előre fizetős villany mérőóra felszerelésében, hogy áramellátásuk biztosítva legyen. Ebben nagy segítséget nyújt az E-on kihelyezett ügyfélszolgálat.

Jellemző tapasztalat az, hogy azok a családok, akik egyébként is szűkös anyagi keretből gazdálkodnak legális és illegális helyekről (pénzintézet, magánszemély) uzsorakamatra kölcsönöket, hiteleket vesznek fel, nem mérlegelve azt, hogy a csábító hitelek, kölcsönök igénybevételének következménye, az, hogy adósságcsapdába kerülnek. Nem számolnak a veszéllyel, hogy anyagilag ellehetetlenülnek és ezzel együtt kockáztatják otthonuk elvesztését.

Az ilyen folyamatok megelőzésére nagyon kevés eszköz van, hiszen jószerével már akkor kérnek segítséget, amikor az adósságba belekeveredtek, illetve a csábító ajánlatok sok esetben nagyobb erővel bírnak, mint a családgondozó által kínált meggyőzés, takarékosagra intő-, pénzbeosztást célzó tanácsadás.

A gondozott családok zöménél pénzbeosztási probléma tapasztalható. Több esetben érkezett arra utaló jelzést, hogy a családok jövedelmük egy részét szórakozásra, alkoholra költik, s ez idő alatt a gyermekek felügyelete nem megoldott, mindez többnyire a segélyek és gyermekek után járó ellátások kifizetésének idején tapasztalható.

A Szolgálatnál nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak (0-17 évesek) adatai

VESZÉLYEZTETETTSÉGI OKOK	ÉRINTETT GYERMEKEK
A gyermek környezetéből kiindulva	181
nevelési probléma	33
szülők, család életvitele (szenvedélybetegségek, antiszociális viselkedés)	46
családi konfliktus	21
szülő(k) betegsége	1
gyermek családon belüli lelki bántalmazása	6
gyermek fizikai elhanyagolása	22
gyermek lelki elhanyagolása	12
egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés	6
iskolai kirekesztés, erőszak	1
kortárs csoport negatív hatása	6
elégtelen lakáskörülmények	17
munkanélküliség	10
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	18
aszociális/antiszociális viselkedés	13
drogfogyasztás	2
tankötelezettség elmulasztása (50 tanóra és egyéb)	10
tartós betegség	6
fogyatékoság	3
magatartás és tanulási zavar	3
Családok száma, ahol a veszélyeztetett kiskorúak élnek	83

Fenti összesítés halmozott adatokat tartalmaz, miszerint egy gyermek több vonatkozásban is szerepelhet a veszélyeztetettségi okok körében. Mindez utal a problémák komplex megjelenésére.

A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak közül a Kunszentmártoni Járási Központ felé 34 esetben kerültek továbbításra az ügyek.

Tapasztalatok a családon belüli erőszak, gyermekbántalmazás helyzetéről

A családon belüli bántalmazás rizikófaktora a családi háttér oldaláról:

- Párkapcsolati problémák, diszharmonikus családi légkör, konfliktuskezelő képesség alacsony szintje.
- Anyagi problémák, egzisztenciális- és társfüggőség, mely meggátolja a felet, hogy a megromlott kapcsolatából ki tudjon lépni.
- Erőszak a családtörténetben, a saját szocializációja is sérült.
- Alkoholbetegség, pszichés problémák.

A Szolgálat tudomására jutott családon belüli bántalmazások (fő):

	2015	2016
Szülők általi bántalmazás		
fizikai	10	0
lelki	18	14
szexuális	3	0
Egyéb rokon általi bántalmazás		
fizikai	1	0
lelki	1	0
szexuális	0	0
Családon kívüli bántalmazás		
gyermek általi fizikai	3	1
felőtt általi fizikai	2	0
felőtt általi lelki	2	0
felőtt általi szexuális	2	0

2016. évben a szülők általi fizikai bántalmazás nem jutott a családsegítők tudomására.

A fentiekén túl családon belüli fizikai elhanyagolást 45 gyermek, lelki elhanyagolást 30 gyermek esetében tapasztaltak.

A Szolgálat mindenkori feladatának tekinti, hogy segítse a jelzőrendszer tagjait a gyermekekkel szembeni rossz bánásmód felismerésében, feltárásában és kezelésében.

A családjukból kiemelt gyermekekkel kapcsolatos tapasztalatok

2016. évben a településről 17 gyermek került kiemelésre 12 családból. Közülük: 3 gyermek kiemelésére családon belüli abúzus miatt került sor, 2 gyermek nevelésbe vétele a szülő kérelmére valósult meg a gyermek fogyatékosága miatt, 3 gyermek elhelyezése szülői alkalmatlanság miatt vált szükségessé, 1 gyermek a terhesgondozás elhanyagolása miatt nem kerülhetett haza, 3 gyermek családon belüli bántalmazás miatt került kiemelésre, 2 gyermek

esetében szülők elleni büntetőeljárás van folyamatban, 1 gyermek esetén önmagát veszélyeztető magatartás okán, 2 gyermek pedig szülői elhanyagolás miatt került ki családjából.

A kiemelést 7 gyermek esetében (5 család) a Szolgálat javaslata alapozta meg.

A nevelésbe vett családokkal végzett szociális segítő munka során azt tapasztalható, hogy a szülők nem tudnak, vagy nem akarnak azonosulni a változtatás szükségességével, ebből következően gyakorta az erőfeszítésre vonatkozó kellő motiváltságot is nélkülözik. Probléma szokott lenni már a gyermekekkel való rendszeres kapcsolattartás is, melynek a fent említettek mellett jelentős okozója az anyagi helyzetük, ugyanis a kapcsolattartási helyszínekre történő utazás sok esetben komoly költségeket ró a családokra.

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat a családjukból kiemelt gyermekek és vérszerinti szülei közti kapcsolattartáshoz bizonyos esetekben helyszínt biztosít. Jelenleg 5 kapcsolattartás zajlik nevelésbe vett gyermekek és szülőjük közt Szolgálatunknál, mely 9 gyermeket érint.

Várandós anyák gondozása

A Szolgálat a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében meghatározott feladatai körében támogatja a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat is.

A családsegítők folyamatos kapcsolatban vannak a várandós anya gondozását ellátó személyekkel (pl.: védőnő), tanácsokkal látják el a kismamát, információkat közvetítenek, valamint segítséget nyújtanak a szülőszerepre való felkészülésben, az újszülött fogadásához szükséges fizikai környezet megteremtéséhez.

A 2016-os évben 8 fő szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anyával kerültek kapcsolatba. 3 esetben kiskorú anya terhességet kísérték figyelemmel a családsegítők és a védőnők közösen. A többi esetben lakhatási problémák, anyagi nehézségek okozták a veszélyeztetettséget. A szoros családgondozásnak, és a védőnői szolgálat munkatársaival való hathatós együttműködésnek köszönhetően a gyermekek családjukba térhettek haza.

Sajnos megfigyelhető a szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anyák számának növekedése az elmúlt években. Válsághelyzetük többnyire életkorukból, instabil párkapcsolatukból, támaszrendszer és anyagi biztonság hiányából valamint az általuk már nevelt több gyermekből fakad, valamint abból, hogy nem tervezett gyermekvállalásról van szó. Az édesanyák várandósságuk időtartama alatt többségében nem tudnak megfelelően felkészülni gyermekük fogadására, a szükséges kelengyét számukra megvásárolni egyáltalán nem vagy csak hiányosan tudják. Felelősségérzetük születendő gyermekük vonatkozásában nem megfelelő.

A válsághelyzetben lévő várandósokkal párhuzamosan, jelentősen megnövekedett a gyermekeiket egyedül nevelő édesanyák száma is. Az ő életüket nehezíti azon tény, hogy az egy vagy két gyermekük után járó ellátás nagyon kevés, viszont munkaviszony létesítésére gyermekeik felügyeletének biztosítása és jellemzően alacsony iskolai végzettségük miatt nincs lehetőségük.

3 vagy több gyermeket nevelő szülő anyagi helyzete kissé jobb, azonban, ha lenne is lehetőségük munkát vállalni, gyermekeiket felnőtt felügyelete nélkül nem hagyhatják a nyári

szünetidő és a tanítás vége után sem. Így munkát vállalni képtelenek. Sok esetben az is problémát okoz, hogy más településre utazzanak egy - egy hivatalos ügyintézés céljából. Ezen édesanyák számára nagyon nagy segítséget jelentene, ha gyermekeiket bölcsődébe tudnák iratni (sajnos jelenleg nagyon kevés férőhellyel működik az intézmény) illetve valaki időszakosan a gyermekek felügyeletének ellátásában segítené őket.

Személyi – tárgyi feltételek

Egyesített Szociális Intézmény Család – és Gyermekjóléti Szolgálat önellő szakmai egységként működik az intézmény Tiszaföldvár, Bajcsy- Zs. út 10-12. szám alatti telephelyén. A feladatellátás 4 fő főállású családsegítő foglalkoztatásával történik. A szakmai egység vezetésére a családsegítők közül egy fő került kijelölésre.

Az ügyintézésben és az ügyfelekkel való kapcsolattartásban két telefon és egy fénymásoló áll a Szolgálat rendelkezésére. 2016. év végétől négy asztali számítógép segíti a családsegítők munkavégzését. A családokhoz történő eljutás intézményi kerékpárok illetve az intézmény autójának igénybevételével történik. Az internet hozzáférés a telephelyen folyamatosan biztosított.

4. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMZHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ÉS HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAI, A MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA

2016. évben a Városi Bölcsődében szakmai ellenőrzést tartott a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya Luzsányi - Törőcsik Zita és Gazdag Gabriella szociális és gyermekvédelmi szakügyintézők.

Az ellenőrzés összegzése: A hatósági ellenőrzés során a Főosztály megállapította, hogy az ellenőrzött bölcsőde a jogszabályokban meghatározott feladatokat ellátja, a kötelezően előírt intézményi és ellátotti dokumentációkkal rendelkezik. Az intézmény biztosítja az ellátott gyermekek folyamatos gondozását. Az ellenőrzés során a szolgáltatás működését veszélyeztető hiányosságot a Főosztály nem tárt fel.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA A GYVT. ELŐÍRÁSAI ALAPJÁN

5.1. A jelenlegi legsúlyosabb gyermekvédelmi, gyermekjóléti problémák Tiszaföldváron a jelzőrendszer tapasztalatai alapján

A településen jelentkező problémák elemzése és bemutatása életkorok szerint, a jelzőrendszer intézményeinek tapasztalatain alapul.

Az Anya- és Csecsemővédelmi Szolgálat tapasztalatai szerint az egyes problémák már a terhesség alatt, illetve a gyermek születésekor kiderülnek. Ezeknek oka legtöbbször a családok rossz szociális körülményei, pénzügyi gondjai, egészségtelen életmódja, rosszul berendezett nevelési elvei.

Ritkán fordul elő a radikális megoldás (pl. családból való kiemelés), mivel szerencsére nem jellemző a gyermekek bántalmazása (bár sajnos van rá példa), életüknek veszélyeztetettsége. Gyakoribb viszont a gyermekek védelembe vétele, családok helyzetének javítása a szociális

juttatások keretein belül. A veszélyeztetett családoknál egészségnevelés, illetve rendszeres családlátogatás történik a családsegítő szolgálattal felváltva vagy közösen.

A nehézségek javítására nehéz végleges megoldást találni, mivel a személyi, pénzügyi helyzet véges. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolatfelvétel először szóban, majd szükség szerint írásban történik. A két szolgálat között a jelzőrendszer jelenleg jól működik, kétirányú.

A Városi Bölcsődében az elmúlt év során, - figyelembe véve a gyermekvédelmi törvény és a helyi gyermekvédelmi rendelet előírásait - olyan gyermekek nyertek felvételt, akiknek szüleik munkavállalásuk, illetve képzésben való részvételük miatt nem tudták biztosítani a nappali felügyeletet. 2016. évben, várólistára 2 fő került. Szóbeli tájékoztatást több szülő/gondviselő is kért a bölcsődei ellátással és a felvételi lehetőségekkel kapcsolatban. Amennyiben az adott időszakban nem volt hely, a következő gondozási-nevelési évben volt lehetősége a jelentkezési kérelem beadására.

Gyermekjóléti szolgálattól, gyermekorvostól, illetve gyámhivataltól nem érkezett javaslat, viszont védőnői javaslatra 1 gyermek került felvételre. Minden esetben önkéntes módon vették igénybe a gondviselők a nappali ellátást.

Az Intézmény, mint jelzőrendszeri tag, nem élt jelzéssel a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek védelme érdekében, mivel semmiféle veszélyeztető helyzetet és magatartást nem tapasztaltak.

A családok széthullása, szülők közötti konfliktusok, illetve a gyermek elhelyezésével kapcsolatos feszültségek tapasztalhatók néhány esetben, melyek hatást gyakorolhattak az érintett gyermekek érzelmi biztonságára. Fontos, hogy az ilyen krízishelyzetben lévő gyermekek számára minél nyugodtabb körülményeket biztosítsanak, egyéni szükségleteiket kielégítsék, és lehetőség szerint mindkét szülővel együttműködő kapcsolat alakuljon ki.

Az intézményben Érdek-képviselői Fórum működik, mely a bölcsődében gondozott gyermekek érdekeit képviseli. A Fórum 2 alkalommal ülésezett 2016. évben. A szülők tájékoztatást kapnak a Fórum tagjainak feladatáról, és a gyermekjogi képviselő személyéről. A bölcsődei ellátással kapcsolatban nem érkezett panasz a múlt évben a Fórum felé. A szülőknek lehetőségük van, az anonim véleménynyilvánításra, illetve elégedettségi kérdőívek kitöltésével így visszajelzést kapható a szakmai munkáról és a családok elvárásairól.

Kompetencia határokat maximálisan figyelembe véve, szakmai tanácsokkal segítik a szülőket, életvezetési problémáikban szükség esetén segítséget nyújtanak, illetve más szakmai szervezethez irányítják őket.

A kisgyermeknevelők szakképzettségi aránya 100%-os, és rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, a szakmai tudásuk szinten tartása, és a hivatásukhoz szükséges készségek fejlesztése érdekében.

A Vadárvácska Óvoda (Tiszaföldvár, Kossuth Lajos út 124.) 170 gyermek ellátásáról, neveléséről gondoskodik. HH gyermek: 15 fő, HHH gyermek: 6 fő, SNI gyermek: 4 fő.

Napi munkájukban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján készített helyi Nevelési Program az irányadó, valamint a nevelőtestület által elkészített és elfogadott Esélyteremtési Terv. Ezek a programok tartalmazzák óvoda gyermekvédelmi feladatait is. A Gyermekvédelmi Munkatervben rögzítik a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat, s ez a dokumentum része a pedagógiai működési tervnek, melyet egy-egy nevelési évre írnak a központi és tagóvodában, az adott gyermekösszetétel figyelembe vételével.

Óvodában minden óvodapedagógus a gyermekvédelmi felelősökön kívül is feladatának, kötelességének érzi a programban való közreműködést. Feladatuk az információnyújtás a szociális támogatottságról és az esetleges segítségnyújtási formák lehetőségeiről, a gyermeknevelés és fejlesztés irányairól.

Legfontosabb, hogy minden veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermek elérje az iskolaérettség szintjét.

Ezen feladatokat havonként lebontják, illetve havonként kiértékelik, amely pontos információt ad a gyermekek helyzetéről.

2016. évben előforduló, jellemző régebbi és új keletű problémák:

- A megváltozott társadalmi viszonyok szociális és anyagi háttér miatt indokolt, hogy a gyermekek minél hamarabb bekerüljenek óvodai intézménybe, a fejlődés és a nevelés szempontjából, valamint a negatív hatások kompenzálása miatt.
- Egyre gyakrabban fordul elő olyan kisgyermek, aki családból kiemelten, nevelőszülői státuszú családi nevelésben részesül.
- A gyermekek különböző anyagi háttérű, iskolázottságú, érdeklődési körű és temperamentumú családokból kerülnek óvodánkba. Jelentős arányban élnek megfelelő lakás és anyagi körülmények között, azonban az ő életszínvonaluk minősége is meglehetősen romlott az utóbbi időben, az ország gazdasági válsága miatt.
- Az óvodai összlétszám csaknem felénél az egyik szülő munkanélküli volt az elmúlt néhány hónapba.

A *Belterületi Óvoda* (Tiszaföldvár, Szondi út 6/a) 107 gyermek ellátásáról, neveléséről gondoskodik.

A hiányzással kapcsolatos szabályok megszigorodtak, ezért még nagyobb hangsúlyt fektetnek a rendszeres óvodalátogatásra. A szülők a hiányzásra vonatkozó szabályokat betartják, a gyermekek hiányzása orvos által igazolt, ill. indokolt esetben előzetesen kérelmezik a gyermek óvodából való távolmaradását.

A családok hátrányos szociális helyzete miatt bővült a térítésmentes intézményi gyermekétkeztetés jogosultságának köre, ezért tovább emelkedett a térítési díjat nem fizetők száma, viszont a gyermekek óvodalátogatása rendszeres. Minden hónapban többnyire pontosan fizetik be a térítési díjat a szülők, ritkán jelentkezik hátralék.

Régóta fennálló probléma, hogy a reggeli otthoni étkezés kimarad gyermekek életéből. Egyre több szülő küszködik gyermeknevelési problémával. Az utóbbi időszak általános tapasztalata, hogy a szülők felelősséggel látják el kötelezettségeiket. Sajnos a TÁMOP-os támogatás megszűnte miatt már a pszichológus alkalmazására nincs lehetőség, pedig nagy szükség lenne rá. (párterápia, gyermeknevelési tanácsadás, gyermeki agresszió, fenyegetettség kezelése, családi események feldolgozása- testvér születése, válás, haláleset, stb.).

Az elmúlt időszakban két család gyermekei lettek gyámság alá vonva, a szülők felelőtlen életvezetése, veszélyeztetése miatt. Egy esetben kért szülő segítségét családi erőszak fenyegetettsége miatt, akit a Gyermekjóléti Szolgálat előzetes megbeszélés lefolytatása után oda irányítottak.

Sajnos nem kapnak figyelemfelhívó jelzést, esetleg visszajelzést a gyermekek sorsáról, így csak a gyermekjellemezés bekérése esetén értesülnek, vagy külön érdeklődnek a gyermekek léte felől, hogy figyelemmel tudják kísérni, ill. segíteni tudják kompetenciáikon belül a problémás családok életét. Többször kérték tőlük gyermekek jellemzését, melynek eleget tettek. A jelző rendszer részeként szeretnék, ha a kapcsolat kétirányú lenne. A gyermekek védelme érdekében előre lépést tapasztalhattak néhány esetben, amikor a Gyermekjóléti

Szolgálat bátran élt a gyermekek családból való kiemelésével, a rendelkezésre álló jogszabályi kereteken belül.

2016. évben előforduló, jellemző régebbi és új keletű problémák:

- Több gyermek még mindig elhanyagolt külsővel, gondozatlanul, ápolatlanul érkezik az óvodába.
- A gyermeki jogok érvényesülését, a gyermekek életét a családokban, a gyermekvédelmi felelős kíséri figyelemmel.
- Meglátásunk szerint a közfoglalkozatásnak és a közfoglalkoztatás keretén belül zajlott képzéseknek köszönhetően a szülők anyagi helyzete pozitívan változott, ezáltal kiegyensúlyozottabb a családok helyzete.

A Homoki Óvoda (Tiszaföldvár-Homok, Döbrenyi János út 129.) 130 gyermek ellátásáról, neveléséről gondoskodik. Sajátos nevelési igényű gyermekek száma: 8 fő, BTMN gyermekek száma: 2 fő, hátrányos helyzetű gyermekek száma: 16 fő, halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekek száma: 36 fő, veszélyeztetett gyermekek száma: 4 fő.

A gyermekek a nap jelentős részét az óvodában töltik, ezért a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetet alátámasztó okok, valamint a veszélyeztetett helyzetű gyermekek könnyebben „kiszűrhetők”.

Az óvoda a gyermekvédelem egyik fontos jelző intézménye. Alapvető feladatuk felderíteni a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat. A családlátogatások, családi körülmények folyamatos nyomon követése, valamint rendszeres fogadó órák szolgálják ezt a feladatot. Nagyon fontos a szülőkkel a bizalmas kapcsolat és a gyakori kölcsönös párbeszéd kialakítása. Segíti a kapcsolatépítést a szülők bevonása az intézmény életébe. A korábban kialakított jó kapcsolat „krízis helyzet” idején előnyé válik, könnyebben nyújtható segítő együttműködés. A gyermekvédelmi feladatok ellátásában az elmúlt évben is minden dolgozó együttműködött a gyermekvédelmi felelőssel, valamint a beóvodázási, gyermekvédelmi munkacsoporttal.

A gyermekvédelmi felelősnek jelentési kötelezettséggel tartozik minden óvodapedagógus, amennyiben a gyermekeket veszélyeztető tényezők felmerülnek. A gyermekvédelmi felelős írásban, telefonon, személyesen megkeresi az illetékes hatóságot a prevenció, valamint a gyermek fejlődését akadályozó okok elhárítása érdekében (gyámhivatal, családsegítő intézmények, védőnői szolgálat, rendőrség, gyermekorvos).

2016-ban is több esetben is írásban kérte az intézmény véleményét a Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya annak megállapítására, hogy a gyermek fejlődését milyen okok gátolják, a gyermek milyen nevelésben/ellátásban részesül otthon, mennyire működik együtt a szülő az óvodával, valamint milyen a gyermek gondozottsága.

Közös családlátogatások valósultak meg a családsegítő intézmények munkatársaival. Rendszeresen tájékoztatják egymást a családok életében történő változásokról. Hatékonyan találják a jelzőrendszer működését.

2016-ban előforduló, jellemző és új keletű problémák:

- a szülők nem tartják be a házirendet,
- a szülők alkoholizmusa,
- fejtetvesség,

- lopások,
- a gyermekek gondozatlansága, helytelen öltöztetése,
- jelentősen megnövekedett az SNI gyermekek száma,
- a szülői jogok megvonása és nagyszülők kijelölése gyámként (oka: túl fiatalok a szülők, akik éretlenek a gyermeknevelésre, gyermekvállalására.)

Kossuth Lajos Általános Iskola (Tiszaföldvár, Kossuth út 116-120.) tanulólétszáma 363 fő. Ebből: Hátrányos helyzetű 51 fő, Halmozottan hátrányos helyzetű 48 fő.

Iskolában osztályfőnökök végzik a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat, amelyben segítséget az igazgatóhelyettesek és az igazgató nyújt.

A gyermekvédelmi területen az alábbi problémák jelentkeznek az előző évekhez hasonlóan (gyakorisági sorrendben):

1. Magatartási problémák, rongálások.
2. Igazolatlan hiányzások, reggeli késések.
3. Lopások elvétele.
4. Dohányzás intézményen kívül, dohánytermékek birtoklása.

Magatartási problémák

Leggyakoribb magatartási probléma a tiszteletlen viselkedés, a tanítási órákon való fegyelmezetlenség. A magatartási problémák hátterében az otthoni nevelés hiánya a legfőbb ok.

A magatartási problémák rendezésére tett intézkedések a probléma súlyosságától függően lehet szaktanári figyelmeztetés, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés. A tartósan problémás tanulók szüleivel eseti és rendszeres megbeszélések. Sajnos vannak tanulók, akik esetében a folyamatos nevelői ráhatás is kevés, ezekben az esetekben javasolják a szülőnek, hogy keressék fel a helyi Nevelési Tanácsadó pszichológiai tanácsadóját. Súlyosabb magatartási problémával küzdőket továbbirányítják a Hetényi Géza Kórház Gyermekideg-gondozójába. A szülő együttműködése ezekben az esetekben nagyon fontos, mivel az ok legtöbbször veleszületett magatartási probléma, amelynek kezelése az iskola és a szülő szoros együttműködésében lehet csak eredményes. Több szülőnek anyagi gondot jelent a gyógyszerek kiváltása és a rendszeres orvosi kontrollon való megjelenés útiköltsége.

Magatartási problémák nagyobb arányban fordulnak elő szociálisan hátrányos, halmozottan hátrányos illetve túlkoros tanulók körében. Súlyosabb problémák esetén felveszik a kapcsolatot a Gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, akikkel esetmegbeszélés keretében keresik a megoldást a problémára.

Lopások, rongálások

Ezen cselekmények megelőzésére már a Házirendben felhívják a szülők és a tanulók figyelmét, hogy nagyobb értékű tárgyakat csak saját felelősségre hozhatnak az iskolába.

A megelőzés fontossága folyamatos nevelői feladat. A szülők kialakították a szekrények zárhatóságát és azok egy részét biciklilakkal zárják a tanulók. Ennek következtében a lopások aránya csökkent. A rongálások még mindig előfordulnak.

Az iskola vagyónvédelme szempontjából és a tanulók igazolatlan hiányzásainak megelőzése (lógás tanórától) érdekében 2013 májusától közmunkaprogram keretében portaszolgálatot alkalmaznak. A tanulók szemléletének formálása, a környezetük, tantermek és épületek

tisztaságának, épségének megtartása, megóvása szintén kiemelt szerepet kap az iskolai nevelés során.

Igazolatlan mulasztások

A 2015/2016-es tanévben tovább folytatódott az előző tanévben megindult csökkenő tendencia. Az igazolt és az igazolatlan hiányzások száma nagymértékben csökkent. Köszönhető ez a következetes és gyors osztályfőnöki intézkedéseknek, a Kormányhivatal munkájának.

Dohányzás

A iskola területén nem jellemző, hogy tanulók dohányoznának. Ami problémát okoz, hogy vannak tanulók, akik már rendszeresen dohányoznak otthon, az utcán, ezzel rossz példát mutatva fiatalabb iskolatársaiknak, osztálytársaiknak. Ezen a területen stagnálást, enyhe javulást érzékeltek az előző évek tapasztalatához képest.

A káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésére az egész tanévet végigkövető programsorozatot szervez az intézmény, már hagyományokat követve. Ily módon drogrevenüciós előadásokat hallhatnak a tanulók, és egészséges életmódra nevelő (étkezést bemutató, sportvetélkedők, almaprogram, iskolatej stb.) programokon vesznek részt. Sajnos az otthonról hozott minták és a kortárs csoportok által meghatározott viselkedés igen nagy befolyással bír.

Veszélyeztető tényezők

A gyermekeket veszélyeztető tényezők között első helyen a rossz anyagi körülmények, a magatartási, beilleszkedési és tanulási problémák szerepelnek. Az anyagi problémák kezelésére az iskola és az önkormányzat leginkább az ingyenes tankönyv biztosításával, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel, az étkezés kedvezményességével tud segítséget nyújtani. Öröndetes, hogy már minden rászoruló tanuló (1-8.évfolyamig) igénybe veheti az ingyenes ebédet, tízórait és uzsonnát, amely nagyon sokat jelent ezeknek a tanulóknak az egészséges testi és szellemi fejlődésük szempontjából.

A jelzőrendszer működési tapasztalatai

A legtöbb tapasztalatot az igazolatlan hiányzások kezelésével, jelentésével kapcsolatban szerezték az elmúlt időszakban. Kedvező változásként érzékelhető, hogy a szülők nagyobb része valóban komolyan veszi a Gyámhatósági, Kormányhivatali intézkedéseket. A hivatali intézkedési időket betartva járnak el. A hivatal dolgozói segítőkészek, alaposak és felkészültek.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival napi kapcsolatban állnak. Egy-egy krízishelyzet megoldása során együttműködésüket tapasztalták. Sajnos kevés igazán hatékony eszköz áll a rendelkezésükre.

Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola (Tiszaföldvár, Ószőlő Fő út 3.) tanulólétszáma 368 fő. Sajátos nevelési igényű gyermekek száma: 19 fő, BTMN gyermekek száma: 25 fő, hátrányos helyzetű gyermekek száma: 23 fő, halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekek száma: 8 fő.

A Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola pedagógusai a napi nevelő-oktató munkájuk során nagy gondot fordítanak arra, hogy a tanulók közötti szociális, viselkedési és tudásbeli szintjét egészségesebbé, kiegyenlítettebbé tegyék a pedagógiai módszerek alkalmazásával.

Az iskola feladatait nagymértékben meghatározza az iskola beiskolázási körzetében élő családok szociális helyzete.

A kapott határozatok alapján a hátrányos helyzetű tanulóink százalékos aránya: 6,5 % HH-s tanuló, 2% HHH-s tanuló. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulók száma nem növekedett, ellátásuk megoldott az iskola gyógypedagógusa és az EGYMI logopédusa által.

Az előző évben 1 tanulónk teljesítette a tankötelezettségét magántanulói státuszban szakértői vélemény alapján.

2013. szeptember 1-vel került bevezetésre a 16 óráig tartó oktatásszervezési mód. Az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti a 16 óra előtt megszervezett egyéb foglalkozások alól. A tanév elején történt szülői nyilatkozatok alapján az iskola tanulóinak 42 %-a (155 fő) kérte a mindennapos felügyeletet 16:00-ig. Ezen felül a megszervezett délutáni egyéb foglalkozásokon (51 óra) a tanulók nagyszámban vesznek részt.

A tankötelezettség teljesítéséhez közvetlenül hozzátartozik az igazolt és igazolatlan hiányzások témaköre. Az első félévben a hiányzás: 15 862 óra, ebből igazolatlan: 62 óra, ami 10 tanuló hiányzása összesen. Az első félév során 3 tanuló igazolatlan hiányzása miatt kellett értesíteni a gyermekjóléti szolgálatot, gyámhatóságot és hívták fel a szülő figyelmét a gyermeke tankötelezettségének a teljesítésére. Az iskolára vonatkozóan elmondható, hogy az igazolatlan hiányzások száma nem magas. A tankötelezettség teljesítésében azonban problémát okoz néhány gyermek magas óraszámú igazolt hiányzása, amit sokszor nem tartanak indokoltnak.

A jelzőrendszer működésének tapasztalatai

- A jelzőrendszer működtetése jelenleg a tantestület minden tagjának, az osztályfőnököknek és az iskolavezetésnek a közös feladata.
- Az iskolában nincs olyan szakember, akinek csak az ifjúságvédelem a feladata, pedig fontos lenne az adódó problémák hatékonyabb kezelése érdekében. Iskola pedagógusai és az osztályfőnökök érzékenyek a gyermekek problémái iránt, felismerik azokat, és megfelelő módon kezelik.
- A problémamegoldás az alábbiak szerint valósul meg:
- A tantestület tagjai az észlelt problémákat jelzik az osztályfőnökök felé, akik feljegyzéseket, jellemzéseket készítenek, megszervezik az elsődleges segítségadást.
- Jelzéssel élnek az iskolavezetés felé.
- Egyeztetés után az iskola hivatalosan tovább jelzi a problémát a Gyermekjóléti Szolgálat felé.
- A Gyermekjóléti Szolgálat dolgozói az iskola jelzései alapján felveszik a kapcsolatot a családdal.

Ezután az iskola és a Gyermekjóléti Szolgálat kapcsolattartása folyamatos és rendszeres. A jelzőrendszer fent leírt működése bevált. A Gyermekjóléti Szolgálattól azonnali segítséget kapnak, melyet a napi munkában jól tudunk hasznosítani. Az iskola szóbeli, írásbeli visszajelzést is kap a probléma megoldása érdekében tett intézkedésekről, amely elengedhetetlenül fontos a továbbhaladás érdekében. A tanuló első alkalommal történő igazolatlan hiányzásáról értesítik a szülőt, a továbbiakban a törvényben előírtaknak megfelelően az illetékes gyermekjóléti szolgálatot, gyámhatóságot.

A 2016. évben előforduló, jellemző régebbi és új keletű problémák

A 2016. évben összességében az igazolatlanul hiányzó tanulók száma és az általuk teljesített igazolatlan hiányzás csökkent. Az igazolatlanul hiányzók száma 10 tanuló, akik igazolatlan óraszámuk többszöröse az 1-10 óráig terjed, 3 tanulóknak van 10-20 óra között.

Az utóbbi időszakban viszont megnövekedett a veszélyeztetett tanulók száma családi problémák miatt.

A *Homoki Általános Iskola* (Tiszaföldvár, Döbrei János út 133.) tanulói létszám 166 fő, ebből 25 hátrányos helyzetű, 42 halmozottan hátrányos helyzetű.

Jelzőrendszer működésének tapasztalatai

Az intézmény jó kapcsolatot ápol a gyermekvédelmi jelzőrendszerhez tartozó szervezetekkel. Minden esetben, ha az eszközei nem elegendők a probléma kezelésére, kérik a Tiszaföldvári Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó valamint Kunszentmárton Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi osztály, védőnői szolgálat, rendőrség munkatársainak segítségét. Az együttműködést megfelelően tartják, napi munkakapcsolat alakult ki egy-egy problémás eset kapcsán a szolgálat munkatársaival.

Előforduló, jellemző problémák

Gyermekvédelem területén jelentkező intézményi problémák:

- Mentális, pszichés zavarok
- Beilleszkedési, magatartási zavarok
- Igazolatlan hiányzás
- Agresszivitás /főként verbális/
- Nem megfelelő életmód, életvitel

2016-ben a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 51.§ (3),(5) bekezdése alapján a szülőnek 54 esetben küldtek felszólítást, hogy gondoskodjon gyermeke rendszeres iskolába járásáról. Nyolc alkalommal tettek feljelentést 50 óra igazolatlan hiányzás miatt, az illetékes hatóságok felé. 4 esetben megtörtént az iskoláztatási támogatás szüneteltetése.

2016-ban 11 tanuló volt védelembe helyezve. Ezeknél a családoknál a gyermek veszélyeztetése olyan nagyfokú volt, hogy hatékony intézkedést tett szükségessé.

3 tanuló folyamatos gondozásban részesül a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Gyermekpszichiátriai Osztályon.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Révay György Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Kollégium és Gyermekotthon (Tiszaföldvár, Beniczky G. út 5.) Tanulólétszáma 192 fő.

Az intézménybe sajátos nevelési igényű, enyhe vagy közepsúlyos fokban értelmileg sérült gyereket nevelnek. Nevelésük oktatásuk 5 tagozaton folyik: óvoda, tanulásban akadályozott tanulók általános iskolája, értelmileg akadályozott tanulók általános iskolája, készségfejlesztő iskola és szakiskola.

A problémák túlnyomó részét a halmozottan hátrányos helyzetű, családi háttérrel nem rendelkező (állami gondozott) vagy nem együttműködő családból érkező, nagyon nehezen motiválható és megtartható gyerekek ellátása okozza. Egyes tanulók igazolatlan hiányzásai (és a törvényi háttérből eredő szankcionálatlanság) elindítanak egy bomlasztó folyamatot, az erre hajlamos gyerekek levonhatják azt a következtetést, hogy az igazolatlan hiányzás után „úgysem történik semmi”.

A tanulók közül jó néhányan beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdenek, ebből és hátrányos helyzetükből kifolyólag sokkal nehezebben tűrik és kezelik a konfliktus helyzeteket, mint ép társaik.

A jelzőrendszer működésének tapasztalatai

A jelzőrendszer első eleme az osztályfőnök illetve az óvónő. Jelzés esetén a gyermekvédelmi felelős az intézményvezető helyettessel egyeztetve felveszi a kapcsolatot a gyermek lakóhelye szerint illetékes hivatalokkal és szülőkkel. A problémák megoldása során előfordul, hogy akadályokba ütköznek, azonban, a tiszaföldvári intézményekkel jó munkakapcsolatot sikerült kialakítani. Tapasztalataik szerint minden fél igyekszik a lehető legrugalmasabban megoldani a felmerülő problémákat, illetve egymás segítségére lenni.

A Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakközépiskola és Kollégium (Tiszaföldvár, Kossuth út 122.) A Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakközépiskola és Kollégium intézményben a vizsgált időszak átlagában 412 tanuló folytatta tanulmányait.

Intézményben az osztályfőnökök látják el első körben az ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységeket, így különösen a szociális helyzet felmérését, a tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarokkal küzdő tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók felterjesztését és nyomon követését, a tanulók egészségügyi státuszának figyelését, a mulasztások rögzítését és a szükséges elsődleges jelzések megtételét. Az intézményi szintű koordinációt, valamint a hatóságokkal való kapcsolattartást, a jelzések megtételét az iskolavezetés végzi. A Pedagógiai programban meghatározott célokat követik, és az ott meghatározott feladatokat látják el. Céljuk a tanulók szociális helyzetének megismerése, valamint a veszélyeztetett helyzet megelőzésében és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való sikeres közreműködés. Fő feladatuknak tekintik a nehéz élethelyzetbe kerülő nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek gondozását, segítségét, szakellátáshoz juttatását. Az iskolában a leggyakoribb gyermek- és ifjúságvédelmi feladat a hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, a nehezen nevelhető, a beilleszkedési zavarral küzdő, az életvezetési problémákkal küzdő, és a deviáns viselkedésű fiatalokkal való foglalkozás. A felderítésben és a megoldásban részt vesznek az osztályfőnökök, a szaktanárok, a kollégiumi nevelőtanárok, az iskolavezetés, a védőnő, a gyermekjóléti szolgálat, esetenként az iskolaorvos.

A jelzőrendszer működésének tapasztalatai

A tiszaföldvári társintézmények és a hatóság által fenntartott jelzőrendszer jól működik. Az intézmény más településekkel, más járási hivatalokkal is kapcsolatban áll, így a jelzőrendszerük igen kiterjedt illetékességi területtel bír. Fennakadást nem tapasztaltak.

A 2016-ban előforduló jellemző esetek, tendenciák

Esetek az előfordulásuk gyakorisága sorrendjében:

Igazolatlan késések, mulasztások. A kötelező heti 35 órás tanrend betartása néhány tanulónak nehezen megy, sokat késnek, nem mennek be órára, vagy iskolába egy-egy napon. Ennek kiküszöbölése érdekében 2016. szeptembertől új csengetési rendet vezettek be: a nulladik órát megszüntették, az első óra pedig 7:45-kor kezdődik. A 8. óra 15 órakor fejeződik be (ez is jelzi a tanulók túlterheltségét). Az előző tanévekhez viszonyítva, az utóbbi félévben csökkent az igazolatlan mulasztás. Éves átlagban (két félévet

figyelembe véve) az igazolatlan mulasztások óraszámára 1,6/fő. A középiskolai viszonylatban ez az érték alacsonynak számít, de ellene minden esetben fegyelmező eszközzel lépnek fel, illetve az illetékes intézményeket értesítik.

Egészségkárosító anyagok használata. A bevallottan dohányzók számaránya nem nőtt, de nem is csökkent az utóbbi időben. Leggyakrabban a szülők biztosítják a dohányárut a fiatalok számára már általános iskolás korukban. E termékek árusításának szigorítása az intézmény vezető véleménye szerint a kívánt hatást nem érte el, mivel Tiszaföldváron is beszerezhető a trafikokban fiatakorúak által is dohánytermék, amiről maguk a fiatalok nyíltan beszélnek. Az alkoholfogyasztás a hétvégére korlátozódik a tapasztalatok szerint, azonban ekkor a szórakozóhelyeken korlátlanul fogyasztanak a fiatakorúak is saját elmondásuk szerint. A szülői nevelés hiányának tudható be az is, hogy pénteken és szombaton este és éjszaka tizenévesek csatangolnak a városban anélkül, hogy otthonról bárki is hiányolná őket. Az iskolai drogfogyasztás jelenleg nem bizonyítható, de elrettentő hatást kívánnak elérni a szűrőpróba-szerű ellenőrzésekkel.

Szegénység. Felmérést e tekintetben nem készítettek, nem is lehetne jogsértés elkövetése nélkül. A tapasztalatok és a diákok elmondására hivatkozva azonban állítható, hogy az összes tanuló több, mint 20%-a vállal diákmunkát este és hétvégén a család megélhetésének segítésére.

Védelemben vételi ügy 2016-ban nem jutott tudomásukra.

Fiatakorúak által elkövetett szabálysértések. A 2016-os évben 2 esetben jutott tudomásukra a pártfogói felügyelet kijelölése, amelyről maguk az érintett tanulók számoltak be. Egyik tanuló esetében a pártfogói felügyelet már megszűnt.

A tendenciákat tekintve egyre növekszik a magatartászavarral, figyelemzavarral, életvezetési problémákkal intézménybe kerülő tanulók száma. Az esetek növekvő többségében a pedagógusok már nem rendelkeznek megfelelő kompetenciákkal a tanulók újonnan megjelenő súlyos problémáinak szakszerű kezeléséhez. A köznevelési törvényben korábban megfogalmazott – és a pedagógusok által egy évtizede igényelt – iskolapszichológus alkalmazása elkerülhetetlenné vált.

5.2. A problémák alapján meghatározott legfontosabb célok, eszközök azok megoldására és javaslatok a jövőre vonatkozóan

Az előző részben az intézmények által felvázolt problémák zömének megoldása nem kizárólag a gyermekvédelmi rendszer feladata, hisz átfogó társadalmi problémákról van szó.

Az intézmények kompetenciájukon belül kezelik az általuk tapasztalt problémákat. Egységes az álláspontjuk a tekintetben, hogy alkalmanként a felmerülő gondok túllépnek az intézmény hatáskörén.

A jövőre vonatkozóan a fenti problémákból kiindulva az alábbi átfogó célokat határozhatjuk meg:

- Fokozott figyelemmel kell kísérni a bölcsődés korú gyermekek életkörülményeit, szükség esetén jelzéssel élni. A veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek számára soron kívül kell biztosítani a bölcsődei ellátást.
- A szülőkkel történő hatékony együttműködés erősítése, megvalósítása.
- Megelőzés, az időben nyújtott segítség biztosítása.
- A Tünetek okainak felderítése, majd a veszélyeztetettség okainak megszüntetése szakemberek bevonásával. Együttműködés a kialakult krízis helyzet kezelésében.
- Intézményi szintű esetmegbeszélések, szükség szerint szülők bevonásával. Információnyújtás szülők számára, óvodapedagógusok, szakemberek bevonásával, elérhető szolgáltatásokról, jogokról, szociális rendszer működéséről. Adott esetben, szükség szerinti konkrét segítség biztosítása. Házi segítségnyújtás gyermekeiket egyedül nevelő édesanyák részére (házi gyermekfelügyelet).
- A hatékony együttműködés érdekében visszajelzés a gyermekeket tanulókat érintő intézkedésekről.
- Hátrányok kompenzálása, szegregációmentesség érvényesülése.
- Felzárkóztatás, tehetség gondozás, esélyteremtés.
- HH, HHH, veszélyeztetett gyermekek beazonosítása.
- A gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése.
- A nehéz élethelyzetbe kerülő nevelési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek gondozása, segítése, szakellátáshoz juttatása.
- Tanár – diák kapcsolatok szélesítése.
- Egészségnevelési program folytatása.
- Fellépés a szenvedélybetegségek kiskorúak körében történő elterjedése ellen, valamint a szabálysértések, bűncselekmények megelőzése. Drog-prevenció, dohányzás-ellenes, alkohol fogyasztás ellenes, cyberbullying – internetes zaklatás -, fiatalkori bűnözés, témákkal foglalkozó előadások, programok szervezése.
- Szoros együttműködés fenntartása a Gyermekjóléti Szolgálattal, Rendőrséggel, Védőnőkkel, Kormányhivatallal, Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, pártfogói felügyelő szolgálattal. Folyamatos kölcsönös tájékoztatás. (Azonnali segítség kérése olyan esetekben, problémák megoldásában, amely már pedagógiai eszközökkel nem megoldható. Fontos a gyors reagálás, a törvénybe ütköző cselekedetek tudatosítása, ezáltal megelőzése.)
- Személyiség sokoldalú fejlesztése. Olyan iskola létrehozása, iskolai légkör megteremtése, amelyben a gyermek-szülő és a pedagógus is jól érzi magát.
- Figyelemmel kísérni a gyermek életkörülményeit, a közösségi viszonyokat.
- Esélyegyenlőség megteremtése. Másság elfogadása, elfogadtatása a gyermekekkel, szülőkkel egyaránt.
- Az intézményi étkeztetés színvonalának megtartása, még nagyobb hangsúly helyezése az egészséges táplálkozásra és életmódra, a gyermekek és a szülők meggyőzése a rendszeres étkezés fontosságáról.
- Rendszeres bölcsődébe, óvodába, iskolába járás fontosságának tudatosítása mind a gyermekben, mint a szülőben, valamint az indokolatlan – akár igazolt, akár igazolatlan – hiányzások számának csökkentése.
- Negatív környezeti hatások lehetőség szerinti csökkentése, és egyidejűleg pozitív példák mutatása a gyermekek számára, széleskörű prevenciók tevékenység folytatása.
- Figyelemmel kísérni a tanulmányi eredményeket, annak romlása esetén feltárni az okokat, szükség esetén pedagógiai segítséget nyújtani.
- Közintézményekben a gyermekek/fiatalok közül minél többen tartozzanak pozitív erkölcsi értéket képviselő közösséghez.

- Iskolarendőr program bővítése.

A problémák kezelésében és a célok elérése érdekében az alábbi eszközök, módszerek állnak rendelkezésre, melyeket a nevelési-oktatási intézmények mind preventív célzattal, mind a már felszínre került probléma kezelése során alkalmaznak:

- Hátrányos helyzetű, konfliktusos családban, krízis helyzetben élő gyermekek számára minél nyugodtabb intézményi körülmények biztosítása. Szülők és az intézmény jó kapcsolatának erősítése.
- Szülők részére szakmai előadások, fórumok.
- Nagy arányban vesznek részt Gazdagító Programokon a többi gyermek mellett a HH, HHH és SNI gyermekek és szüleik is.
- A gyermekek egyéni képességeihez igazodó, differenciált fejlesztése. Új gyermekek befogadása, szocializációja, másság elfogadása, elfogadtatása. Leendő óvodások körének felmérése a védőnői hálózat segítségével.
- A gyermekek személyiségfejlődésének elősegítése, logopédiai fejlesztéssel, a gyógytestneveléssel, gyógypedagógiai foglalkozásokkal és egyéni fejlesztéssel, óvodai programokkal (nyílt napok, családi délutánok, hittan, drámajáték, zeneóvoda, beszéd- és nyelvfelkészítés, úszásoktatás, tehetségműhely). Gyermekek rendszeres mérése, értékelése.
- Nyugodt kiegyensúlyozott intézményi környezet.
- Együttműködés a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal.
- Előzetes családlátogatás a leendő óvodás gyermek és a családi szociokulturális háttérének megismerése, a szülő rendszeres tájékoztatása a gyermek óvodai életéről, egyéni fejlődéséről.
- Az óvodapedagógusok mindennapi kommunikációja a gyermekvédelmi felelőssel az aktuális problémákról. Gyermekjóléti szolgálat munkatársaival napi kapcsolat tartása. Konzultációk, esetmegbeszélések.
- Szülők részére szakmai előadások, fórumok szervezése. Gyakori családlátogatások, folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, igény szerinti egyéni beszélgetések.
- Szükség esetén azonnali jelzés a Védőnői Szolgálat, az Iskolaorvos, a Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhatóság, Szakértői Bizottság felé.
- Logopédiai segítségnyújtás – Nevelési Tanácsadóval együttműködésben.
- Integrált nevelés-oktatás keretein belül, a pedagógia eszközeivel a gyermekek esélyegyenlőségének, hátrányaikból adódó kompenzációjuk biztosítása.
- Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása utazó gyógypedagógusi hálózat munkatársaival, az illetékes EGYMI segítségével, logopédus, pszichopedagógus, szomatopedagógus szakember által.
- Egészséges életmódra nevelés. Az egészségnevelési, felvilágosító előadások az iskolavédőnők közreműködésével. Egészségnap szervezése. Rehabilitációs fejlesztés, Gyógy testnevelés megszervezése.
- A pedagógia eszközeivel, speciális megsegítéssel, differenciált tanórai és szabadidős tevékenység, egyéni fejlesztés a nevelő-oktató munka során. Pályaorientációs tevékenység.
- A napközi és a tanulószoba, továbbá különböző foglalkozások, sportolási lehetőség biztosítása a gyermekek részére.
- Tanulók szociális helyzetének megismerése, felmérése. Öszinte segítő és folyamatos kapcsolattartás a tanulókkal. Tanulmányi eredmények folyamatos nyomon követése, annak romlása esetén okok feltárása, segítség nyújtása.

- Részvétel a középiskolák számára meghirdetett Bűnmegelőzési Tanácsadók az Iskolában programban.
- Prevenációs tájékoztatók, programok, felvilágosító előadások, csoportos és személyes beszélgetések, szervezése a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében. Tanácsadás, jogszabályok által biztosított lehetőségek kiközvetítése, ügyintézési segítség. Pályázatok figyelése.
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése:
 - nívócsoportos oktatás (matematika, idegen nyelv)
 - sajátos nevelési igényű tanulók komplex fejlesztése
 - felzárkóztató, fejlesztőórák
 - tehetséggondozás.
 - sportfoglalkozások,
 - több sportág megismertetése, sportfoglalkozások.

Az egyes problémák túlnőnek a nevelők, pedagógusok, a jelző rendszer szakembereinek a hatáskörén és intézkedési lehetőségein. Sok esetben társadalmi méretű prevenációs programokra lenne szükség. A már alkalmazott módszereken túl, az előzőekben meghatározott célok elérése érdekében az alábbi – a jelzőrendszer tagjai által egyhangúan kinyilvánított – javaslatok megvalósítására kiemelt hangsúlyt kell fektetni:

- Továbbra is sürgető szükség lenne - az egyre súlyosabb és egyre komolyabb problémákkal küszködő gyermekek gondjainak megoldása érdekében - gyermekvédelmi felelősök, szociális munkások, iskolapszichológus alkalmazására.
- Támogatni szükséges a szabadidő hasznos, kulturált eltöltését szolgáló szabadidős programok, a rendszeres sportolás, testmozgás szervezését. (Esetleg kosárlabda-, görkorcsolya-, gördeszka pályák létesítése.)
- A jelzőrendszer tagjai között még szorosabb és folyamatosabb együttműködés kiépítése, mely során legyen rendszeres visszajelzés a megtett intézkedésekről, továbbá egyes esetekben nagyobb együttműködés lenne indokolt a rendőrséggel és a polgárőrséggel, civil szervezetekkel és a helyi egyházakkal.

6. BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA, VALAMINT A GYERMEKKORÚ ÉS A FIATALKORÚ BŰNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK AZ ÁLTALUK ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK SZÁMÁNAK, A BŰNELKÖVETÉS OKAINAK BEMUTATÁSA

6.1. Tiszaföldvár Város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója

Tiszaföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete Tiszaföldvár Város Bűnmegelőzési stratégiáját a 98/2015. (II. 26.) számú határozatával, Drogellenes stratégiáját 97/2015. (II.26) határozatával fogadta el.

Tiszaföldvár Város Bűnmegelőzési stratégiájának célja az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési céljainak és feladatainak megfogalmazása, a prioritások kijelölése, és a lehetőségek feltárásával a megvalósítás módjának meghatározása. Tiszaföldvár Város közigazgatási területén a közbiztonság javítása, az objektív és szubjektív biztonságérzés közelítése. A lakosság életminőségének javítása a bűnözés csökkentése mellett.

A koncepció megalkotásával a Képviselő-testület szándéka a közbiztonságot, bűnmegelőzést érintő ügyekkel kapcsolatban:

- az érdekek feltárása,
- az okok megállapítása,
- a célok meghatározása,
- a elsőbbséget élvező feladatok meghatározása, kiválasztása,
- szakmai tanácsadás kérése a döntés előkészítés során valamint

a társadalom és értékek helyi védelme a bűnözőktől, a közlekedési szabályokat súlyosan megszegőktől.

A Stratégia általánosan megállapított célok mellett az alábbi részterületeken meghatározott és kijelölt prioritásokat fejtí ki: a közterület és közcélú helyek rendje, a bűnözés utánpótlás bázisának csökkentése, a kortárs csoportok segítő szerepének növelése, gyermek- és ifjúsági bűnelkövetés megelőzése, kezelése. A helyi kedvezőtlen tendenciák megállítása érdekében az a prioritások alapján meghatározott feladatok, a biztonságos településkép kialakítása, általános bűnmegelőzés és vagyonvédelem, időszakos közvélemény kutatások, közlekedési balesetek megelőzése, betöréses lopás megakadályozása, rablás megelőzése, kábítószerrel történő visszaélés megelőzése, rongálás, vandalizmus megakadályozása, városi biztonság fokozása, gyermek és fiatalok bűnözés csökkentése, családon belüli erőszak visszaszorítása, áldozattá válás megelőzése, önkéntesek szervezése (pl. a polgárőr egyesülettel karöltve) kortárs csoportok megerősítése.

A Koncepció feladatainak megvalósítása érdekében a Polgármesteri Hivatal, az önkormányzat intézmények, a polgárőrség és a helyi rendőrőrs együttműködnek a prevenció érdekében.

Tiszaföldvár Város Drogellenes stratégiájának célkitűzései (összhangban a Nemzeti Drogellenes Stratégiával és annak célkitűzéseivel.) az alábbiakban fogalmazhatók meg:

- Fontos cél a tiltott kábítószeres és az egyéb pszichoaktív anyagok használata kockázatának, valamint az azzal kapcsolatos következményeknek a fokozott tudatosítása. E célból a korai észlelésre és beavatkozásra, az egészséges életmód ösztönzésére és a célzott megelőzésre kell törekedni már a nevelési-oktatási intézményekben.
- A lakosság számára biztonság nyújtása a kábítószeres előállítás, kereskedelme, ezzel kapcsolatos bűncselekmények vonatkozásában. Ennek érdekében a kereslet és a kínálat Kereslet és kínálat együttes csökkentése szükséges. Multidiszciplináris, összehangolt együttműködést kell ösztönözni a szociális, egészségügyi, oktatási területen.
- Meg kell teremteni a biztonságos, drogmentes szórakozás feltételeit. Növelni kell az alternatívákat, melyekből a fiatalok választhatnak.
- A család - mint elsődleges szocializációs közeg- felelőssége a drogprevenció területén meghatározó. A családok érzékenyítése ez irányba a stratégia egyik kiemelt területe kell, hogy legyen.
- El kell érni, hogy Tiszaföldváron a rendelkezésre álló eszközök széles körű alkalmazásával visszaszoruljon a drogfogyasztás.

A stratégia prioritásai, iskolai egészségfejlesztés, drogprevenció, a család szerepének erősítése a megelőzésben, a tömegkommunikáció aktív bekapcsolása a megelőzésbe és

egészségfejlesztésbe, társadalompolitikai szinterek stratégiai összekapcsolása, törekedni a regionális jelleg miatt a többi településsel való szorosabb együttműködésre, több korai elérést biztosító program lebonyolítása.

A koncepció alapján a droghasználat megelőzésében a következő társadalmi közegek vesznek részt: a család, köznevelési intézményi szintér, munkahelyi szintér, helyi közösségek és a szabadidő eltöltés szinterei, rendőrség, Egyesített Szociális Intézmény Tiszaföldvár, Egészségügyi intézmények, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Járási Gyámhivatala.

6.2. Tapasztalatok a fiatalkori és gyermekkori bűnelkövetésről

"A gyermekkor minden mástól eltérő szakasza az ember életének, mely mintegy alanyi jogon biztosítja a tévedés jogát a személyiség fejlődése terén, s ehhez ugyancsak alanyi jogon nem büntetést, hanem elsősorban segítséget kell kapnia."

Volentics Anna

A Kunszentmártoni Rendőrkapitányság bűnügyi helyzetét az egységes nyomozó hatósági és ügyészségi bűnügyi statisztika (a továbbiakban: ENYÜBS) adatai alapján vizsgálva megállapítható, hogy az értékelt időszakban a Rendőrkapitányság illetékességi területén regisztrált bűncselekmények száma 1.337 volt.

Tiszaföldvár város bűnügyi helyzetét vizsgálva megállapítható, hogy az értékelt időszakban a település illetékességi területén a regisztrált és kiemelten kezelt bűncselekmények száma 334 volt.

A Rendőrkapitányság szabálysértési helyzetét vizsgálva a Rendőrség Netzsaru statisztikai rendszerében a 2016. évben regisztrált 419 db szabálysértési eljárásban összesen 39 fő fiatalos eljárás alá vont személy volt érintett.

A rendelkezésre álló adatok szerint 2016. évben a Rendőrkapitánysághoz 121 db szabálysértési feljelentés érkezett tiszaföldvári lakos ellen.

Általánosságban a szabálysértések jellegét tekintve megállapítható, hogy a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése (személygépkocsival, kerékpárral vagy gyalogosan) a legjellemzőbb.

A törvényi előírásoknak megfelelően minden esetben, amelyben gyermekkorú vagy fiatalos személy volt érintett jelzéssel éltek az illetékes hatóságok felé. A jelzések száma 2016. évben összesen 50 volt.

Az elmúlt évben tiszaföldvári lakos esetében 12 alkalommal küldtek jelzést (adatlap megküldésével) a Járási Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ felé.

A Rendőrkapitányság 2016. évi adatainak áttekintésekor a családon belül elkövetett cselekményekkel kapcsolatban az alábbi megállapítások tehetők.

A családon belüli erőszakkal kapcsolatban figyelembe kell venni az elkövetett bűncselekményt. A legjellemzőbb jogsértéseket nézve megállapítható, hogy az előző évekhez

hasonlóan zaklatás miatt indul meg sok esetben az eljárás. A zaklatásnál a 25-59 éves kor jellemző az elkövetőkre is. Általában volt házastárs, élettárs, barát az elkövető.

Tiszaföldvár város területén kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény 2016. évben 9 esetben került regisztrálásra.

A testi sértésnél már szórta az életkor. Szinte minden korosztályban előfordul ilyen cselekmény. 2016. évben testi sértést 21 esetben, súlyos testi sértést 7 esetben, továbbá garázdaság bűncselekményt 31 esetben regisztráltak Tiszaföldvár városban.

Fenti eljárások adataiból megállapítható, hogy mind a családon belüli erőszak miatt indult eljárások, mind pedig a büntető eljárások az anyák, nő élettársak feljelentései, bejelentései alapján indulnak. A "családi botrányos" ügyekben a sértettek – néhány esetet kivéve – a nők, feleségek. A büntető ügyekben sértettként a gyermek és fiatalok és volt ház- illetve élettársak szerepelnek.

Mindkét esetkörben a helyszín a családok mindennapi élettere, a lakóház, lakás. Megállapítható továbbá az is, hogy az esetek többségében ezek a cselekmények a férj és feleség, élettársak közötti vita, tettelegesség, bántalmazás elkövetésében nyilvánul meg. Sok esetben befolyásoló tényező az alkohol. A testi sértések elkövetői általában a család férfi tagjai.

Ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére tiszaföldvári lakossal szemben 4 alkalommal került sor 2016. évben.

A rendőri munkának egyik legfontosabb területe a kábítószer bűnözés felderítése és megelőzése. Jelen van a napjainkban, azonban ebben a bűncselekményi körben nagy a látencia. Az ügyek nyomozása minden körülményre kiterjedően történik, hiszen a fiatalokra ez jelenti az egyik legnagyobb veszélyt.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatálya alá tartozó, kábítószerrel kapcsolatos jogsértések vonatkozásában az alábbiak állapíthatók meg.

A 2016. évre jellemző volt, hogy az eljárások többségében úgynevezett "herbál" nevű bódító hatású anyagot fogyasztottak az eljárással érintett személyek, illetve néhány esetben ezen anyagból származó maradványok kerültek lefoglalásra. A befejezett ügyekben vizsgált "herbál"-ként nevezett anyag sem kábítószernek, sem új pszichotrop anyagnak nem minősült. Az érintetteknél kábítószerkereső kutya bevonásával házkutatás, illetve vizeletminta vételre került sor. A lefoglalásra került anyagmaradványok, illetve rögzített minták minden esetben szakértői vizsgálat alá estek annak megállapítására, hogy valóban történt-e bűncselekmény elkövetése.

Az elkövetők életkorát vizsgálva megállapítható, hogy a tavalyi évben a gyermekkorúakat nem érintette ez a bűncselekményi kategória, a legjellemzőbb viszont továbbra is a fiatal felnőtt fogyasztó.

Továbbá a kapitányság állományából 1 fő kutyavezető és kutyája kiképzésre került kábítószer keresésére.

Az Iskolai Bűnmegelőzési Tanácsadó immár a harmadik tanévet kezdte meg a program bevezetése óta. A Karcagi Szakképzési Centrum Kunszentmártoni Gimnáziuma, Szakgimnáziuma és Szakképző Iskolájában, továbbá Tiszaföldváron a Révay György

Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban a bűnmegelőzési tanácsadó folytatta tevékenységét 2016. évben is, így az iskola és a tanulók számára mindig elérhető egy rendőr, akihez fordulhatnak problémájukkal.

Továbbá az új drogprevenációs program keretében a fiatalok kábítószer- fogyasztásának megelőzése érdekében a drogprevenációs tanácsadó személyesen, telefonon és elektronikus úton 2016. évben is fogadta az általános - és középiskolában tanuló gyermekek szüleinek, a témával kapcsolatos kérdéseit.

A kapitányságnak a tavalyi évben is volt ifjúságvédelmi ütemterve, amely alapján végezte a munkáját. 2014. augusztusától "A 18. életévüket be nem töltött személyek kábítószer -és alkoholfogyasztásának visszaszorítása érdekében a szórakozóhelyek, a zenés, táncos rendezvények és a vendéglátóipari egységek ellenőrzésének fokozására" elrendelt ellenőrzések havonta két alkalommal végrehajtásra kerülnek a közbiztonsági és bűnügyi statisztika alapján meghatározott települések - köztük Tiszaföldvár település-szórakozóhelyein és vendéglátóipari egységeiben is. Megállapítható, hogy a péntek, szombat este a 14 év feletti fiatalok bulizós éjszakája. Az ellenőrzések alkalmával megállapítható, hogy gyermekkorú személyek vendéglátóipari egységben való tartózkodása illetékességi területünkre nem jellemző.

A Rendőrség fent említett bűnmegelőzési programjait a továbbiakban is működtetni kívánják Tiszaföldvár városban, mely elsősorban az általános- és középiskolában tanuló diákok bűnmegelőzési szemléletében nyújt reményeik szerint segítséget.

A rendelkezésünkre álló (ENYÜBS) adatok alapján megállapítható, hogy az értékelt időszakban országosan 2016. évben 3680 fő gyermekkorú és 6122 fő fiatalkorú személyt regisztráltak bűnelkövetőként, mely számadat csökkenést mutat a 2015. évi 4127 fő gyermekkorú és 6994 fő fiatalkorú bűnelkövetőhöz képest.

Csupán Tiszaföldvár városra vonatkozó korcsoportonkénti megoszlást tartalmazó adat nem áll rendelkezésre, viszont a Kunszentmártoni Rendőrkapitányság illetékességi területére vonatkozóan arról lehet beszámolni, hogy 2015. évben 43 fő gyermekkorú és 69 fő fiatalkorú személy, 2016. évben pedig 50 fő gyermekkorú és 90 fő fiatalkorú elkövető került regisztrálásra.

A bűncselekmények tényállásait jellemzően garázda jellegű magatartásukkal és lopás vétség elkövetésével valósították meg a fiatalok.

A 18 év alatti személyek által elkövetett bűncselekmények tekintetében továbbra sem jellemző a tervszerű vagy a megrendelésre történő végrehajtás. Továbbra is a rosszabb anyagi helyzetben lévő, az átlagosnál alacsonyabb jövedelemmel rendelkező családok gyermekei követik el a bűncselekmények nagyobb részét. Vagyoni helyzetüket jobbnak ítélt családoknál elvétve kerül be egy-két gyermek ebbe a bűnözői körbe, ők is talán a figyelemfelkeltés kedvéért követik el bűncselekményüket.

Az elszegényedés, a nehéz anyagi körülmények között élő családok, a munkanélküliség, a kilátástalanság teszi ki azon fiatalkorú elkövetők nagy részét, akik egy menőbb dolog, eszköz megszerzéséért, valamint a „banda” hatására sodródnak bele akarva-akaratlanul az elkövetői csoportba.

Az elkövetési magatartás mindig igazodik a bűncselekményhez, annak körülményeihez, így szinte minden módszer megtalálható a fiatalkorúaknál is.

Megyénkben a 12-18 éves korosztály körében végzett ifjúságszociológiai felmérések eredményei azt mutatták, hogy a fiatalok életmódjában és szórakozási szokásaiban olyan negatív típusú jelenségek mutatkoznak, melyek a helyi közösségekre és környezetükre negatívan hathatnak.

Mind az országos és mind a megyei adatok azt mutatják, hogy a legális drogok közül a dohányzás és az alkoholfogyasztás, mint az életminőséget és egészséget befolyásoló tényező súlyos járulékos romboló tényezőkkel jár. (Fenti megállapítások a 128/2014.(V.29.) számú közgyűlési határozat Szolnok Megyei Jogú Város 2014-2020. évi drog-stratégiájából valók.)

Ezért szükséges ezen jelenségek pozitív irányba történő befolyásolása, a megelőzés folyamatában az érintettek (fiatalok, szülők, szakemberek) minél szélesebb körben történő bevonása, szemléletformálása és minél több közösségi szinten való megjelenítése.

6.3. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat Pártfogó Felügyelői Szolgálatának 2016. évi tapasztalatai

Tiszaföldvár településen 2016-ban Tóth Mónika és Benkéné Szamecz Anita pártfogó felügyelők látták el a fiatalkorú és fiatal felnőtt bűnelkövetők pártfogó felügyeletét.

A pártfogó felügyelői tevékenység keretében a büntetőeljárás és a büntetés-végrehajtás során környezettanulmányok és pártfogó felügyelői vélemények készülnek, különösen az ügyészek és a bíróságok döntésének megalapozásához. A pártfogó felügyelők a bíróságok jogerős ítéletei, illetve az ügyészségek jogerős határozatai alapján végrehajtják a pártfogó felügyeletet, illetve ellátják a bíróságok által kiszabott közérdekű munka büntetés végrehajtásának szervezését és ellenőrzését.

A környezettanulmány a büntetőeljárás során bizonyítási eszköz, a fiatalkorúak ellen indított büntetőeljárás során ez nem mellőzhető. A pártfogó felügyelő – nyomozóhatóság megkeresésére – fiatalkorúval szemben kezdeményezett büntetőeljárás esetén környezettanulmányt készít. A jelzett időszakban – 2016-ban –a településen összesen 27 alkalommal érkezett felkérés a környezettanulmány készítésére. A nyomozó hatóság lopás, garázdaság, felfegyverkezve elkövetett garázdaság, testi sértés, vétsége/büntette elkövetésének megalapozott gyanúja miatt kezdeményezett büntetőeljárást a településen élő fiatalkorúak ellen.

A környezettanulmányok készítésekor minden esetben felveszik a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival. Tiszaföldváron kétheti rendszerességgel tartanak ügyfelfogadást a Kunszentmártoni Járási Hivatal Tiszaföldvári Kirendeltségén. Ez lehetőséget teremt arra is, hogy személyesen tájékozódjanak a fiatalok ügyében és a családgondozóval közvetlenül információt cserélhessenek. A pártfogó felügyelő ilyen esetekben tájékozódik, hogy a fiatal elkövető milyen gyermekvédelmi gondoskodásban részesül, illetve veszélyeztettség észlelése esetén élnek jelzési kötelezettségükkel. Tapasztalataik szerint, a gyermekjóléti szolgálatok már kapcsolatban álltak a terheltekkel és családjaikkal, a családgondozók azonnal tudtak információt szolgáltatni.

A környezettanulmány elkészítéséhez szükséges iskolai vélemények megkérésével kapcsolatban megállapítható, hogy az oktatási intézmények, és a terheltekkel tanulói

jogviszonyban álló iskolák minden esetben együttműködők. A pedagógiai jellemzések minden esetben tartalmazzák a környezettanulmány megírásához szükséges információkat. Ez betudható annak, hogy az évek során egyre több oktatási intézmény pedagógusa készített már a hivatal számára pedagógiai jellemzést.

2016. évben a településen 16 fő fiatalkorú vonatkozásában állt fenn pártfogó felügyelet ügyész, és bíróság elrendelése alapján. Vonatkozásukban az ügyészség a vádemelés elhalasztása (4 fő), a bíróság próbára bocsátás (5 fő) intézkedést alkalmazta, valamint felfüggesztett büntetést kapott (6 fő), javítóintézetből elbocsátott (1 fő). A gyermekvédelmi szolgálattal a kapcsoltfelvétel megtörtént. Az együttműködés jó a társszervvel, ennek érdekében – lehetőség szerint – élnek a személyes, illetve a telefonon történő konzultáció lehetőségével.

A településen élő fiatalkorúak körében előforduló bűnelkövetések száma - az elmúlt évhez viszonyítva – nem mutat jelentős változást.

Mivel a tankötelezettség korhatára megváltozott, egyre több 16-17 év körüli fiatal kerül be a munkaügyi központok nyilvántartási rendszerébe. Rendszeres szociális támogatásra még nem jogosultak, esetleges (közfoglalkoztatás keretében) pályakezdőként történő foglalkoztatásuk néhány hónapig tart. Általában szüleik eltartására szorulnak. A tankötelezettség megszűnését követően gyakori a tanulói jogviszony megszüntetése, a rendszeres jövedelemhez jutás reményében. A szülők szeretnék megszabadulni az iskolába járás költségeitől, ezért támogatják a tanulói jogviszony megszakítását. Az iskolai rendszerből már kiesett, de a munkaerő-piacra még be nem lépő fiatalok társadalmi integrációját a korlátlanul rendelkezésre álló szabadidő, a jellemzően már deviáns, de legalábbis veszélyeztetett életmód, és a kortárs csoport csaknem kizárólagos hatása miatt rendkívül nehéz intézményes formák között segíteni. Megnő a kitöltetlen, kihasználatlan szabadidő hossza. Mindennapi tevékenységüket, életmódjukat a csavargás, céltalanság, és tétlenség határozza meg. Az iskolában folyó munkát valószínűleg megkönnyíti, ha a túlkoros, motiválatlan, tanulni nem akaró fiatalokat nem kell a tanintézményben benn tartaniuk. Az oktatási intézmények élnek a lehetőséggel: a házirendet megszegő, már nem tanköteles korú tanulók jogviszonyát megszüntetik.

A legtöbb fiatalkorú pártfogolt, terhelt esetében tapasztalható a növekvő arányú halmozottan hátrányos társadalmi helyzet megléte, mely szoros összefüggésben van a bűnelkövetéssel. A bűnelkövetéshez vezető gyakori ok a diszfunkcionálisan működő családi háttér, a hiányos szocializáció. A tágabb környezeti hatások közül a bűnelkövetés háttérében fokozódó gyakorisággal meghúzódnak a megoldatlan iskolai konfliktusok, kudarcok, melyek kezeletlen indulatokat gerjesztenek. A fiatalok életkori sajátosságaikból, és alkalmanként sérült személyiség szerkezetükből adódóan könnyen befolyásolhatóak, jövőképük kialakulatlan. A bűnelkövetés szubjektív okai között vezető helyet foglal el a negatív hatású kortárs csoporthoz való erős kötődés, valamint a kalandvágy és kíváncsiság érvényesülése, mely kompenzációs hatású az alacsony önértékelés mellett. Jellemző a szülői felügyelet hiánya, a felügyelet nélküli céltalan szabadidő eltöltés jelentős szerepet játszik abban, hogy a fiatalok bűncselekmények elkövetőivé válnak. A fiatalkorúak kikerülve a szülői ellenőrzés alól könnyebben követnek el meggondolatlan cselekményeket, és sokszor akaratlanul is, egymást bátorítva bűnelkövetővé válnak.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, valamint végrehajtásának a 2012–2014. évekre szóló kormányzati intézkedési tervéről szóló 1430/2011. (XII. 13.) Korm. határozat Mellékletének I.9. pontja kimondja, hogy ki kell dolgozni a **megelőző pártfogás rendszerét**. A 2015. január 1-től való bevezetése az időben történő beavatkozást, segítségnyújtást jelenti, ha a gyermek ellen elzárással is büntethető szabálysértés, bűncselekmény megvalósítása miatt indult eljárás.

Elsődleges célja a szocializáció elősegítése, a bűnismétlés megelőzése, minél korábbi szakaszban, illetve segítség és támogatás a visszaesés megakadályozása, a társadalomba való beilleszkedés érdekében.

A megelőző pártfogás intézménye a védelembe vételi eljárás keretében, annak specifikus kiegészítéseként került szabályozásra.

- A gyámhivatal a szükséges magatartási szabályok előírását a védelembe vételi eljárás során rendeli el,
- A pártfogó felügyelő részt vesz az elrendelés szükségességéről való döntés megalapozásában (környezettanulmány, kockázatértékelés), tartalmi elemeinek meghatározásában (magatartási szabályok kiválasztása), és közreműködik a végrehajtásban.
- Együttműködik a gyermekjóléti szolgálat és a megelőző pártfogó.
- Fenntartható nevelésbe vétel elrendelése esetén is.

A 2015. január 1-től alkalmazott környezettanulmány és kockázatértékelés (gyámhatóság és nyomozóhatóság megkeresése alapján készülő) célja:

- a gyermekkorú, illetve fiatalkorú kriminális veszélyeztetettsége szintjének felmérése, annak eldöntése, hogy szüksége van-e a megelőző pártfogás, mint korai beavatkozás elrendelésére,
- a veszélyeztetettség csökkentését célzó, a megelőző pártfogó felügyelő kompetenciájába tartozó beavatkozások meghatározása.

A veszélyeztetettség magas foka esetében a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságára való javaslatétel kötelező, a magatartási szabályként előírható beavatkozásra való javaslatétel opcionális [Pfr. 16/B.§ (2)].

A veszélyeztetettség közepes foka esetében a pártfogó felügyelő javasolhatja a megelőző pártfogás elrendelését, ebben az esetben a megelőző pártfogó felügyelővel történő személyes találkozás gyakoriságára, illetve a magatartási szabályként előírható beavatkozásra való javaslatétel opcionális.

A veszélyeztetettség közepes foka esetében, ha a pártfogó felügyelő nem javasolja a megelőző pártfogás elrendelését, a veszélyeztetettség enyhítése céljából egyéb intézmények és személyek közreműködésére javaslatot tehet [Pfr. 16/B.§ (4)].

Ha a fiatalkorú terhelt esetében a megelőző pártfogás elrendelése kizárt és a fiatalkorú veszélyeztetettsége magas fokú, a pártfogó felügyelő magatartási szabályként előírható beavatkozásra javaslatot tehet [Pfr. 16/B.§ (3)].

A veszélyeztetettség alacsony foka esetében a pártfogó felügyelő magatartási szabályként előírható beavatkozásra javaslatot tehet.

2016. évben 1 fő vonatkozásában lett elrendelve megelőző pártfogás.

Ha a nyomozóhatóság a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban a fiatalkorúval kapcsolatos környezettanulmány, illetve a gyámhatóság bűncselekmény vagy elzárással is sújtható szabálysértés miatt indult védelembe vételi eljárásban, vagy a már fennálló védelembe vétel mellett a gyermekkorúval vagy fiatalkorúval kapcsolatos környezettanulmány beszerzése iránt

intézkedik, a pártfogó felügyelő a környezettanulmány elkészítésével egyidejűleg elvégzi a gyermekkorú vagy a fiatalok veszélyeztetettségének bűnmegelőzési szempontú kockázatértékelését.

A megelőző pártfogás végrajtása során a gyermekkorú vagy a fiatalok bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettségének csökkentése érdekében a megelőző pártfogó felügyelő, a gyermekjóléti szolgálat családgondozója kölcsönös tájékoztatás mellett, együttműködik.

7. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS, A CIVIL SZERVEZETEK RÉSZVÉTELE A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSOK ELLÁTÁSÁBAN

A gyermekjóléti szolgáltatások ellátásába civil szervezetek közvetlenül nem kapcsolódnak be. A település valamennyi oktatási intézményében működik azonban intézményt segítő alapítvány.

Az iskolákban a Diákönkormányzatok fontos szerepet kapnak a gyermekvédelmi prevenciók tevékenységben. A diákok érdekvédelme mellett – többek között - a szabadidő hasznos eltöltésében, nyári táborok megszervezésében közreműködnek.

Az ifjúság kulturális, művészeti, sport életének fejlesztése terén egyre több és aktívabb civil szervezet (egyesület) működik, melyek működési területükön jó eredményeket érnek el és hatékonyan hozzájárulnak a gyermekek egészségének, kultúrájának fejlesztéséhez, személyiségük mind teljesebb kibontakozásához.

A Városi Könyvtár

Könyvtári foglalkozás hátrányos helyzetű gyerekeknek

Több alkalommal fogadták könyvtári órára és foglalkozásra a Révay György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium tanulóit. A gyerekek játékos formában ismerkedtek a könyvtárral és használatával.

A Városi Művelődési Ház

A Városi Művelődési Ház alapító okiratában megfogalmazott közművelődési tevékenységéhez kapcsolódóan számos gyermek-ifjúsági csoport működésének ad helyet valamint szervez ennek a korosztálynak rendezvényeket, programokat.

A gyermekek szabadidejének hasznos és tartalmas eltöltését segítik az intézményükben működő következő foglalkozások: balett oktatás, társastáncoktatás, moderntánc oktatás, hiphopp tánc oktatás, sakk-szakkör, darts edzés.

Tapasztalatok szerint a gyermekek általános iskolai korcsoportjainak sokkal több szabadidős tevékenységre van lehetőségük, mint a nagyobb korosztály számára. Ezért tartják fontosnak, hogy az intézményükben végzi tevékenységét az ANIME Klub, amelynek tagjai a japán rajzfilmeket és szerepjátékokat kedvelő fiatalok, akik között található 18 évet betöltött fiatal is. Ez a csoport már a nagyobb korosztályhoz tartozó fiatalokat segíti a szabadidejük hasznos

eltöltésében. Közvetlen kapcsolatuk van a BMX sportot kedvelő csoporttal, a cserkészekkel, a 24 órás vetélkedőt szervező fiatalokkal. Ugyanakkor a legnagyobb létszámú csoportok a mozgáskultúrával kapcsolatos foglalkozásokon vannak, ahol az óvodástól a felsőoktatásban tanuló gyermekek korosztályával bezárólag részt vesznek.

Jó kapcsolatot ápolnak a város oktatási intézményeivel és az ott működő diák-önkormányzatokkal.

Az intézmény által szervezett rendezvények és programok a következők:

Filmvetítések, játszóházak, majális és gyermeknap, főzőverseny alkalmával családi programok, színházi gyermekelőadások, filharmóniai bérletsorozat, cirkuszi előadások, Adventi programsorozat és Karácsonyi Falu. Több alkalommal a helyi gyermekotthon olyan diákjait fogadták az intézményben filmvetítésre, akiket nem vittek haza hétvégére. A nagyobb korosztály számára szórakozást biztosító diszkó szervezése más szórakozóhellyel. Több alkalommal helyet biztosítottak a gyermekek kapcsolattartásához a családdal az Egyesített Szociális Intézmény kérésére.

A családban felnövekvő gyermek esetében is fontos a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltése. A szülő felelőssége gyermekének ilyen irányú elfoglaltságának irányítása, amelyhez segítséget próbálnak nyújtani a programjaikkal, a gyermekekkel kapcsolatos tevékenységükkel. A legfontosabb cél a gyermekek hasztalan csavargásának elkerülése, amely a felnőttek közös felelőssége.

Római Katolikus Plébánia

A katolikus hit-és erkölcsstan foglalkozásokon és az ifjúsági összejöveteleken a gyermekeket és a diákokat az Egyház által képviselt pozitív erkölcsi értékek alapján nevelik. Céljuk többek között a helyes önismeret és közösségi szemlélet kialakítása, egészséges emberi kapcsolatok létrehozása és ápolása, a társadalomban vállalt aktív szerepvállalás kezdeményezése. Ennek gyakorlati megvalósításaként a plébánia csatlakozott a Váci Egyházmegyén belüli egyik ifjúsági régióhoz, a Tiszamenti Nagyboldogasszony Ifjúsági Közösséghez. Közös szervezik a tiszamenti plébániák régiós találkozóit, bekapcsolva tiszaföldvári diákjaikat a környező települések plébániáinak közösségi életébe. Kölcsönösen segítik egymást a lelki fejlődésben, programok kialakításában, rendezvényeik nyitottak minden érdeklődő számára. Az elmúlt évben második alkalommal megrendezett egyházközségi farsang (január 30-án a Városi Művelődési házban) és majális (április 30-án) szervezésének nagy részét az ifjúsági közösség tagjai végezték, mindkét rendezvényen közel százan vettek részt fiatalok és idősek egyaránt. Régiós ifjúsági találkozókat szerveztek itt Tiszaföldváron és a környékbeli településeken, ifjúsági hangversenyt tartottak június 11-én a Város Művelődési Házban, valamint augusztus 5-én a csongrádi Nagyboldogasszony Templomban vendégszerepelt és adott koncertet Tizás közösségük. Ifjúsági zenekaruk fellépett decemberben a Karácsonyi Faluban, valamint 30-án a Szent István-templomban. Ingyenes nyári napközis tábor rendeztek a plébánián június 29-től július 1-ig. A bekerített, táborozásra kialakított közel egy hektáros fás, ligetes kertjükben valósult meg a tiszamenti plébániák fiataljainak nyári, régiós nagytábora. Tavaly augusztus 8- és 13 között 90-en táboroztattak itt, a résztvevők közel fele tiszaföldvári volt. Az idei nagytábor is itt lesz.

Kétféleképpen drog- és alkoholmentes szórakozási lehetőséget, összejövetelt tartanak fiataljaiknak a plébánián. Év közbeni rendezvényeiket ingyenesen rendezik, hogy az anyagilag hátrányos helyzetű gyermekek is részt tudjanak rajtuk venni, útiköltségeikhez hozzájárulnak. 2016 őszétől kezdve a Tiszaföldvár-homok területén lakásotthonokban élő és nevelkedő gyermekek részére biztosítanak rendszeres foglalkozásokat és szabadidős

programokat. Mindemellett ifjúsági és gyermekvédelmi programjaikon vallási hovatartozástól függetlenül bárki részt vehet a tiszaföldvári gyermekek és diákok közül.

Karitasz csoportjuk az elmúlt évben több mint 50 helyi gyermekes családhoz, illetve egyedülálló idős emberhez juttatott el tartósélelmiszer csomagot. Év közben is támogatták a rászoruló családokat. Szorgalmazzák, hogy közintézményeikben gyermekeik és fiataljaik közül minél többen tartozzanak pozitív erkölcsi értéket képviselő közösséghez (sport, kulturális,vallási stb.), amely megtartó erőt jelent számukra a káros hatásokkal szemben.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Az önkormányzati feladatellátásban jelentős segítséget jelent, hogy Tiszaföldváron a jelzőrendszer tagjai között az együttműködés kiemelkedően jól működik. A jelzőrendszer tagjai a beszámoló elkészítéséhez is magas szakmai színvonalat képviselő tájékoztatást nyújtottak, melyekből kivétel nélkül kitűnik a gyermekvédelem és gyermekjólét központi témaként történő kezelése, és naprakész ismeretük a jelenleg legsúlyosabbnak ítélt problémákról és azok kezeléséről.

A beszámoló elkészítésében segítséget nyújtóknak ezúton is köszönetet mondunk. A beszámoló a következő intézmények írásos anyagai alapján került kidolgozásra: Belterületi Óvoda (Rusznák Sándorné intézményvezető), Vadárvácska Óvoda (Bene Józsefné intézményvezető), Homoki Óvoda (Budai Mária intézményvezető), Papp Bertalan Ószőlői Általános Iskola (Borbély Lászlóné intézményvezető), Homoki Általános Iskola (Lázárné Kiss Edit intézményvezető), Kossuth Lajos Általános Iskola (Lakatosné Tóth Anita intézményvezető), Hajnóczy József Gimnázium, Humán Szakközépiskola és Kollégium (Vass Zoltán intézményvezető), Révay György Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium (Szabó Mihály intézményvezető), Védőnői Szolgálat dolgozói, Városi Könyvtár (Gyarmatiné Sajtos Brigitta intézményvezető), Városi Művelődési Ház (Dobróka András intézményvezető, Boros Istvánné szervező) Római Katolikus Plébánia (Kovácsik Antal plébániavezető) Városi Bölcsőde (Tóthné Barta Mária intézményvezető), Egyesített Szociális Intézmény (Czene Krisztina intézményvezető), Kunszentmártoni Rendőrkapitányság (Jordán Katalin c.r. őrnagy, Simon Imre r. ezredes mb. kapitányságvezető) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Igazságügyi Osztály (Tóth Mónika és Benkéné Szamecz Anita pártfogó felügyelők), Tiszaföldvári Polgármesteri Hivatal Szervezési és Igazgatási Osztály.